

Sprawozdanie z realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój za 2016 rok

**Fundusze
Europejskie**

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Spis treści

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA	4
2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO	5
2.1 System realizacji PO IR.....	5
2.2 Analiza postępu finansowego i rzeczowego	6
2.3 Informacja na temat instrumentów finansowych	7
3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ.....	7
3.1 Przegląd wdrażania	7
3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu.....	10
3.3. Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania.....	11
3.4. Dane finansowe.....	12
4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI	12
5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH.....	14
6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA	14
7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ	17
8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	17
9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH	17
10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA	17
10.1. Duże projekty.....	17
10.2. Wspólne plany działania.....	18
11. INFORMACJA NT. REALIZACJI CELÓW W PODZIALE NA OSIE PRIORYTETOWE	18
11.1 Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe	18
11.2 Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji.....	27
11.3 Zrównoważony rozwój.....	28
11.4 Sprawozdawczość w zakresie wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu	29
11.5 Rola partnerów we wdrażaniu programu.....	29
12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA W SPRAWOZDANIU ZA 2016 ROK.....	30

12.1 Postępy we wdrażaniu planu ewaluacji oraz działań następnych podjętych w związku z ustaleniami dokonanymi w ramach ewaluacji	30
12.2 Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji	32
13. INFORMACJE DODATKOWE	34
14. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA.....	35
15. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW DO SPRAWOZDANIA.....	38
16. SPIS TABEL ZAŁĄCZONYCH DO SPRAWOZDANIA	38

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA

CCI	CCI 2014PL16RFOP001
Nazwa programu	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój
Wersja	1
Rok sprawozdawczy	2016
Data zatwierdzenia sprawozdania przez Komitet Monitorujący	.06.2017 r.

2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

2.1 System realizacji PO IR

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój

W 2016 r. nie zmieniono PO IR.

Szczegółowy opis osi priorytetowych PO IR

W 2016 r. SZOOP PO IR był zmieniany dwukrotnie:

- ✓ 4.04.2016 r. (III aktualizacja) wprowadzono zmiany w poddziałaniach 1.3.1, 3.3.1 4.1.3, zaktualizowano informację o systemie instytucjonalnym PO IR (w zakresie II i III osi), a także uzupełniono dokument o zatwierdzone kryteria wyboru projektów.
- ✓ 30.11.2016 r. (IV aktualizacja) wprowadzono zmiany w następujących projektach pozakonkursowych: 2.4.2, 3.3.1, 3.3.2 oraz 4.1.3. Zaktualizowano również informacje dotyczące instrumentów finansowych, w szczególności podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację (dotyczy: 1.3.2, 2.2, 3.1.1., 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.2.3). Ponadto wprowadzone zostały zmiany w instrumentach wsparcia, wdrażanych w trybie konkursowym: 1.1.2, 2.3.1, 2.3.4, 3.3.3 i 4.2. Zmiany dotyczyły takich elementów opisów ww. poddziałów jak np. min/max wartość kosztów kwalifikowalnych, poziom dofinansowania projektów, grupy beneficjentów wsparcia. W konsekwencji ww. zmian konieczne było również zaktualizowanie danych zawartych np. w planie finansowym SZOOP, tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu, czy wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego. Ponadto zaktualizowano wykaz kryteriów PO IR.

Porozumienia międzyinstytucjonalne oraz ich zakres

W okresie sprawozdawczym zrealizowano następujące zadania:

- ✓ 21.04.2016 r. IZ zawarła porozumienie instytucjonalne z PARP, któremu powierzono funkcję IP dla działania 2.3 (poddziałanie 2.3.1, poddziałanie 2.3.2, poddziałanie 2.3.3, poddziałanie 2.3.4), działania 3.1 (poddziałanie 3.1.5), działania 3.2 (poddziałanie 3.2.1), działania 3.3 (poddziałanie 3.3.3).
- ✓ 30.05.2016 r. IZ zawarła porozumienie instytucjonalne z BGK, któremu powierzono funkcję IP dla poddziałania 3.2.2.
- ✓ 16.11.2016 r. IZ określiła szczegółowy zakres zadań dla Departamentu Innowacji w Ministerstwie Rozwoju w zakresie działania 2.1.

Opis Funkcji i Procedur

Aktualizacja OFIP została zatwierdzona 29.06.2016 r. oraz 15.12.2016 r.

Instrukcje Wykonawcze

- ✓ 15.01.2016 r., 28.06.2016 r. oraz 16.12.2016 r. zostały zatwierdzone aktualizacje Instrukcji Wykonawczej IZ PO IR,
- ✓ 01.09.2016 r. zatwierdzono aktualizację Instrukcji Wykonawczej BGK,
- ✓ Aktualizacja Instrukcji Wykonawczej NCBiR i PARP została zatwierdzona 30.06.2016 r., a OPI-PIB 28.12.2016 r.

Wytyczne programowe

- ✓ Nowa wersja *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w PO IR 2014-2020* została zatwierdzona 16.12.2016 r.
- ✓ *Wytyczne w zakresie kontroli PO IR 2014-2020* zostały zatwierdzone 27.06.2016 r.

Programy pomocowe

W ramach PO IR obowiązuje osiem programów pomocowych regulujących udzielanie pomocy publicznej w ramach poszczególnych działań Programu. W okresie sprawozdawczym zaczęło dodatkowo obowiązywać rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020.

Prace nad kryteriami wyboru projektów

W okresie sprawozdawczym prowadzono prace nad opracowaniem kryteriów dla działań PO IR, które nie zostały dotychczas uruchomione. Ponadto Komitet Monitorujący podejmował uchwały w sprawie zmiany obowiązujących kryteriów wyboru projektów w wybranych działaniach PO IR.

Zorganizowano cztery spotkania Grupy roboczej ds. wdrażania PO IR, których celem było omówienie propozycji kryteriów wyboru projektów z członkami Komitetu Monitorującego. Spotkania Grupy roboczej odbyły się 12.02, 14.04, 23.08 oraz 10.11.2016 r. Po przedyskutowaniu propozycji kryteriów wyboru projektów zostały przygotowywane materiały, które były przedmiotem prac Komitetu Monitorującego w ramach posiedzeń w dniach: 21.03, 10.05, 20.09, 15.12.2016 r. Łącznie, w okresie sprawozdawczym (podczas czterech posiedzeń KM PO IR) przyjęto kryteria wyboru projektów dla 13 instrumentów wsparcia¹ (w tym dla projektów pozakonkursowych oraz instrumentów finansowych), a także dokonano zmian kryteriów w przypadku 14 instrumentów wsparcia PO IR².

Podsumowanie systemu realizacji PO IR

W 2016 r. dostosowano system realizacji do zmian instytucjonalnych w administracji rządowej (utworzenie Ministerstwa Rozwoju i likwidacja Ministerstwa Gospodarki). Pozwoliło to na wyeliminowanie jednego z poziomów zarządzania PO IR i powierzenie bezpośrednio PARP i BGK funkcji IP. W związku z wprowadzeniem tej zmiany zaktualizowano dokumenty określające system realizacji PO IR, np. SZOOP, Instrukcję Wykonawczą IZ.

2.2 Analiza postępu finansowego i rzeczowego

Stan wdrażania PO IR

Do końca 2016 r.:

- ✓ pozytywnie oceniono pod względem formalnym 6 928 wniosków o dofinansowanie projektów na kwotę dofinansowania UE 9 713 mln EUR (42 876 mln PLN)³,
- ✓ podpisano 964 umowy o dofinansowanie na kwotę dofinansowania UE 2 093 mln EUR (9 237 mln PLN),
- ✓ zatwierdzono 1 109 wniosków o płatność beneficjentów na łączną kwotę dofinansowania UE 245 mln EUR (1 081 mln PLN),
- ✓ do KE zawnioskowano o środki w kwocie 290 mln EUR i otrzymano refundację w kwocie 261 mln EUR.

Informacja nt. konkursów

W 2016 r. ogłoszono łącznie 27 konkursów, na które przeznaczono kwotę alokacji w wysokości 1 910 mln EUR (8 430 mln PLN). Ponadto w okresie sprawozdawczym było prowadzonych 7 naborów wniosków, które zostały ogłoszone w 2015 r. Łączna wartość alokacji tych konkursów wynosiła 412 mln EUR (1 818,3 mln PLN).

¹ Działanie/poddziałanie: 1.3.1, 1.3.2, 2.2, 2.4.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.2.3, 3.3.1, 3.3.3, 4.1.2, 4.1.3.

² Działanie/poddziałanie: 1.1.1, 1.1.2, 1.2, 2.1, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 3.2.1, 3.2.2, 3.3.3, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.4.

³ Dane prezentowane w oparciu o wprowadzone informacje do Centralnego systemu teleinformatycznego za pomocą aplikacji głównej SL2014 z bazy zamrożonej na koniec IV kwartału 2016 r. Do wyliczenia danych finansowych w kwocie wyrażanej w EUR Instytucja Zarządzająca przyjęła kurs 1 EUR = 4,4141 PLN. Wyjątek stanowi kwota środków wnioskowanych do KE, w której przyjęto rzeczywiste kursy tj. kwoty z deklaracji przeliczono wg kursów miesięcznych KE stosowanych do celów certyfikacji.

W okresie sprawozdawczym zakończono realizację 23 konkursów: 12 w I osi priorytetowej, 4 w II osi, 4 w III osi, 3 w IV osi.

Ponadto 7 konkursów rozpoczętych w 2016 r. będzie kontynuowanych w 2017 r.

Rozkład projektów

Informacja nt. rozkładu projektów w ramach PO IR ze względu na określony przez KE limit znaków w rozdziale 2. *Sprawozdania* – została uwzględniona w rozdziale 13. „Kwestie mające wpływ na wykonanie Programu i podjęte działania – Ramy wykonania” *Sprawozdania*.

2.3 Informacja na temat instrumentów finansowych

W dalszej części *Sprawozdania* znajdują się informacje nt. instrumentów inżynierii finansowej. Szczegółowe informacje znajdują się również w zał. II do *Sprawozdania*.

3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

3.1 Przegląd wdrażania

I oś priorytetowa Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa

Stan wdrażania

Do końca 2016 r.:

- ✓ pozytywnie oceniono pod względem formalnym 3 319 wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania UE 5 344 mln EUR (23 590 mln PLN),
- ✓ podpisano łącznie 368 umów na kwotę dofinansowania UE 560 mln EUR (2 473 mln PLN),
- ✓ zatwierdzono 956 wniosków o płatność beneficjentów na łączną kwotę dofinansowania UE 59 mln EUR (260 mln PLN),
- ✓ do KE zawniioskowano o środki w kwocie 62 mln EUR i otrzymano refundację w kwocie 56 mln EUR.

Informacja o konkursach

W okresie sprawozdawczym w ramach I osi priorytetowej ogłoszono łącznie 13 konkursów, na kwotę alokacji 1 015 mln EUR (4 481 mln PLN). Ponadto prowadzono nabory wniosków w dwóch konkursach ogłoszonych w 2015 r. W związku z tym w 2016 r. przedsiębiorstwa mogły składać wnioski o dofinansowanie w ramach 15 konkursów - łączna alokacja 1 156 mln EUR (5 101 mln PLN).

Informacja o projektach pozakonkursowych, w tym instrumentach inżynierii finansowej

W grudniu 2016 r. podpisano umowę o dofinansowanie projektu pn. *Finansowanie Funduszu Funduszy BRIDGE VC* w kwocie dofinansowania UE 100 mln EUR (443 mln PLN).

Informacje dodatkowe w ramach I osi PO IR

Szerzej nt. I osi w kontekście realizacji celów w ramach PO IR – podrozdział 11.1 „Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe” *Sprawozdania*.

II oś priorytetowa Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I

Stan wdrażania

Do końca 2016 r.:

- ✓ pozytywnie oceniono pod względem formalnym 1 395 wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania UE 810 mln EUR (3 575 mln PLN),
- ✓ podpisano łącznie 260 umów na kwotę dofinansowania UE 262 mln EUR (1 157 mln PLN),

- ✓ zatwierdzono 43 wnioski o płatność beneficjentów na łączną kwotę dofinansowania UE 28 mln EUR (123 mln PLN),
- ✓ do KE zawnioskowano o środki w kwocie 40 mln EUR i otrzymano refundację w kwocie 36 mln EUR.

Informacja o konkursach

W ramach II osi priorytetowej w 2016 r. ogłoszono łącznie 6 konkursów, na kwotę alokacji 378 mln EUR (1 670 mln PLN). Ponadto prowadzono nabory wniosków w dwóch konkursach ogłoszonych w 2015 r. W związku z tym w 2016 r. przedsiębiorstwa mogły składać wnioski o dofinansowanie w ramach 8 konkursów - łączna alokacja 396 mln EUR (1 751 mln PLN).

Informacje o projektach pozakonkursowych, w tym instrumentach inżynierii finansowej

Do końca 2016 r. podpisano umowy o dofinansowanie dla projektów pozakonkursowych:

- ✓ *Sieć otwartych innowacji* (dz. 2.2) o wartości wkładu UE 29 mln EUR (127 mln PLN),
- ✓ *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR Otwarte Innowacje Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* (dz. 2.2) o wartości wkładu UE 64 mln EUR (281 mln PLN),
- ✓ *Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów inno_LAB* (poddziałanie 2.4.1) o wartości wkładu UE 43 mln EUR (191 mln PLN),
- ✓ *Monitoring KIS* (poddziałanie 2.4.2) o wartości wkładu UE 10 mln EUR (44 mln PLN).

Informacje dodatkowe w ramach II osi POI R

Szerzej nt. II osi PO IR w kontekście realizacji celów w ramach PO IR – podrozdział 11.1 „Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe” *Sprawozdania*.

III oś priorytetowa Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach

Stan wdrażania

Do końca 2016 r.:

- ✓ pozytywnie oceniono pod względem formalnym 1 754 wnioski o dofinansowanie na kwotę dofinansowania UE 2 678 mln EUR (11 820 mln PLN),
- ✓ podpisano łącznie 304 umowy na kwotę dofinansowania UE 938 mln EUR (4 142 mln PLN),
- ✓ zatwierdzono 52 wnioski o płatność beneficjentów na łączną kwotę dofinansowania UE 148 mln EUR (654 mln PLN),
- ✓ do KE zawnioskowano o środki w kwocie 180 mln EUR i otrzymano refundację w kwocie 162 mln EUR.

Informacja o konkursach

W ramach III osi priorytetowej w okresie sprawozdawczym ogłoszono łącznie 5 konkursów, na kwotę alokacji 376 mln EUR (1 661 mln PLN). Ponadto prowadzono nabory wniosków w dwóch konkursach ogłoszonych w 2015 r. W związku z tym łączna wartość budżetów konkursów ogłoszonych lub prowadzonych w 2016 r. wyniosła 447 mln EUR (1 974 mln PLN).

Informacje o projektach pozakonkursowych, w tym instrumentach inżynierii finansowej

Do końca 2016 r. podpisano umowy o dofinansowanie dla projektów pozakonkursowych:

- ✓ *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR Starter Fundusz Inwestycyjny Zamknięty na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* (poddziałanie 3.1.1) o wartości wkładu UE 177 mln EUR (782 mln PLN),

- ✓ *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR Biznes Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* (poddziałanie 3.1.2) o wartości wkładu UE 58 mln EUR (258 mln PLN),
- ✓ *Fundusz Pożyczkowy Innowacji* (poddziałanie 3.1.3) o wartości wkładu UE 127 mln EUR (562 mln PLN),
- ✓ *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR KOFFI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* (poddziałanie 3.1.4) o wartości wkładu UE 73 mln EUR (324 mln PLN),
- ✓ *Polskie Mosty Technologiczne* (poddziałanie 3.3.1) o wartości wkładu UE 41 mln EUR (179 mln PLN),
- ✓ *Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe - Marka Polskiej Gospodarki - Brand* (poddziałanie 3.3.2) o wartości wkładu UE 29 mln EUR (126 mln PLN)⁴.

Informacje dodatkowe w ramach III osi PO IR

Szerzej nt. III osi PO IR w kontekście realizacji celów w ramach PO IR – podrozdział 11.1 „Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe” *Sprawozdania*.

IV oś priorytetowa Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

Stan wdrażania

Do końca 2016 r.:

- ✓ pozytywnie oceniono pod względem formalnym 450 wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania UE 856 mln EUR (3 777 mln PLN),
- ✓ podpisano łącznie 25 umów na kwotę dofinansowania UE 309 mln EUR (1 366 mln PLN),
- ✓ zatwierdzono 29 wniosków o płatność beneficjentów na łączną kwotę dofinansowania UE 524 tys. EUR (2 mln PLN),
- ✓ w ramach IV osi PO IR nie zawnioskowano do KE o refundację środków finansowych.

Informacja o konkursach

W ramach IV osi priorytetowej w okresie sprawozdawczym ogłoszono 3 konkursy, na kwotę alokacji 139 mln EUR (615 mln PLN). Kontynuowany był nabór wniosków o dofinansowanie w ramach konkursu w działaniu 4.2 – alokacja 182 mln EUR (804 mln PLN).

Informacje o projektach pozakonkursowych

Do końca 2016 r. podpisano umowy o dofinansowanie dla projektów pozakonkursowych:

- ✓ *Międzynarodowe Agendy Badawcze* (dz. 4.3) o wartości wkładu UE 121 mln EUR (532 mln PLN)⁵,
- ✓ *Homing/Powroty* (dz. 4.4) o wartości wkładu UE 46,5 mln EUR (205 mln PLN),
- ✓ *Team Tech* (dz. 4.4) o wartości wkładu UE 46,5 mln EUR (205 mln PLN),
- ✓ *Team* (dz. 4.4) o wartości wkładu UE 46,5 mln EUR (205 mln PLN),
- ✓ *Wsparcie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacją wyników prac B+R w jednostkach naukowych i przedsiębiorstwach* (dz. 4.4) o wartości wkładu UE 12,5 mln EUR (55 mln PLN).

Informacje dodatkowe w ramach IV osi PO IR

⁴ Kwota projektu w 2017 r. została zwiększona do (30 mln EUR) 130 mln zł.

⁵ W *Sprawozdaniu* za 2016 r. uwzględniono umowę dla projektu *Międzynarodowe Agendy Badawcze*, o której IZ PO IR informowała w *Sprawozdaniu* za lata 2014-2015 PO IR – umowa została podpisana w 2015 r. jednak wprowadzono ją do CST w 2016 r.

Szerzej nt. IV osi PO IR w kontekście realizacji celów w ramach PO IR – podrozdział 11.1 „Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe” *Sprawozdania*.

V oś priorytetowa Pomoc techniczna

Stan wdrażania

Do końca 2016 r.:

- ✓ pozytywnie oceniono pod względem formalnym 10 wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania UE 26 mln EUR (114 mln PLN),
- ✓ podpisano łącznie 7 umów na kwotę dofinansowania UE 23 mln EUR (100 mln PLN),
- ✓ zatwierdzono 29 wniosków o płatność beneficjentów na łączną kwotę dofinansowania UE 9,4 mln EUR (41 mln PLN),
- ✓ do KE zawnioskowano o środki w kwocie 8,5 mln EUR i otrzymano refundację w kwocie 7,6 mln EUR.

Informacja o konkursach

Nie dotyczy V osi PO IR.

Informacje o projektach pozakonkursowych

Rok 2016 był okresem, w którym miało miejsce pełne uruchomienie projektów Pomocy technicznej PO IR. Pod koniec 2016 r. została ogłoszona runda aplikacyjna, podczas której złożono wnioski o dofinansowanie na 2017 rok (w przypadku Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej wniosek o dofinansowanie obejmuje lata 2017-2019) o łącznej wartości wkładu UE 21 mln EUR (95 mln PLN).

Informacje dodatkowe w ramach V osi PO IR

Szerzej nt. V osi PO IR w kontekście realizacji celów w ramach PO IR – podrozdział 11.1 „Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe” *Sprawozdania*.

3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności

Tabela załączona do *Sprawozdania*.

Komentarz do tabeli:

Dane za 2015 r. pochodzą z systemu STRATEG Głównego Urzędu Statystycznego. Dane za 2016 r. – zgodnie z cyklem gromadzenia danych statystyki publicznej – nie zostały jeszcze opublikowane.

Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB wzrosły o 0,03 p.p., udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w eksporcie ogółem wzrósł o 0,6 p.p., a udział nakładów bieżących poniesionych na badania stosowane i prace rozwojowe w nakładach bieżących ogółem na B+R wzrósł o 4,4 p.p. w stosunku do wartości za 2014 r. Natomiast udział finansowania pochodzącego z sektora przedsiębiorstw (BES) w wydatkach sektora szkolnictwa wyższego na działalność B+R (HERD) zmniejszył się o 0,2 p.p., a udział przedsiębiorstw, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ogóle przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie zmniejszył się o 0,6 p.p. w stosunku do poprzedniego roku. Przedsiębiorstwa sprawozdające do GUS w 2015 r. nie wykazały ponoszenia nakładów na działalność innowacyjną pochodzącą z funduszy kapitału ryzyka. Dane dotyczące wartości nakładów na działalność innowacyjną przedsiębiorstw w stosunku do całości nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw za 2015 r. nie są jeszcze dostępne (w 2014 r. zanotowano przyrost o 0.5 p.p. w stosunku do roku poprzedniego).

Tabela 2A. Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS

Nie dotyczy PO IR.

Tabela 2B. Wskaźniki rezultatu dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych według osi priorytetowej lub części osi priorytetowej

Nie dotyczy PO IR.

Tabela 2C. Wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu w odniesieniu do EFS

Nie dotyczy PO IR.

Tabela 3A. Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności

Tabela załączona do *Sprawozdania*.

Komentarz do tabeli:

Każdy wskaźnik prezentowany w tabeli 3A określany jest na podstawie wartości zadeklarowanych w umowach o dofinansowanie (prognozy przedstawionej przez beneficjentów) oraz na podstawie wartości przedstawionych we wnioskach o płatność określających wartości z projektów w pełni zrealizowanych (rzeczywiste wykonanie w oparciu o zatwierdzone wnioski o płatność końcową projektu).

Wartości wskaźników wykazywanych w tabeli 3A w wierszach dotyczących rzeczywistego wykonania są w większości odległe od wartości docelowych określonych dla 2023 r., ale adekwatne do liczby zawartych umów o dofinansowanie i początkowego etapu wdrażania Programu. Na podstawie prognozowanych wartości wskaźników przedstawionych przez beneficjentów w umowach o dofinansowanie w przypadku niektórych wskaźników już na koniec 2016 r. widać, że wartości docelowe zostaną osiągnięte. Wartości wskaźników w obszarach lepiej rozwiniętych są przeważnie wyższe niż w przypadku obszarów słabiej rozwiniętych.

Tabela 3B. W odniesieniu do wybranych wspólnych wskaźników produktu dla wsparcia z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” związanego z inwestycjami produkcyjnymi — liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego

Tabela załączona do *Sprawozdania*.

Komentarz do tabeli:

Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie oraz liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje jest analogiczna i została wykazana na podstawie wniosków o płatność końcową. W *Sprawozdaniu* za 2015 r. błędnie wskazano wartość równą liczbie zawartych umów.

W ramach PO IR do końca 2016 r. przedsiębiorcy nie otrzymali wsparcia finansowego innego niż dotacje, gdyż nie udzielono jeszcze wsparcia w ramach żadnego z instrumentów finansowych, stąd wartość wskaźnika wynosi 0. Wskaźnik dotyczący wspieranych nowych przedsiębiorstw odnosi się do III osi priorytetowej, w ramach której nie został zakończony żaden projekt, w którym udzielone było wsparcie dla nowego przedsiębiorstwa, stąd wartość wskaźnika również wynosi 0. Natomiast wskaźnik *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe* został dodany w trakcie realizacji Programu, stąd na chwilę obecną jego wartość również wynosi 0.

Tabela 4A. Wspólne wskaźniki produktu dla EFS

Nie dotyczy PO IR.

Tabela 4B. Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS

Nie dotyczy PO IR.

3.3. Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania

Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania

Tabela załączona do *Sprawozdania*.

Komentarz na temat poziomu osiągnięcia celów pośrednich oraz perspektyw ich realizacji zawarte są w podrozdziale 11.1 i rozdziale 13 *Sprawozdania*.

3.4. Dane finansowe

Tabela 6. Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu określone w tabeli 1 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014

Tabela załączona do *Sprawozdania*.

Tabela 7. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności

Tabela załączona do *Sprawozdania*.

Tabela 8. Wykorzystanie finansowania krzyżowego

Tabela załączona do *Sprawozdania*.

Tabela 9. Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem (EFRR i Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”)

Nie dotyczy PO IR.

Tabela 10. Wydatki poniesione poza obszarem objętym programem (EFS)

Nie dotyczy PO IR.

Tabela 11. Alokacja zasobów między ludźmi młodymi spoza kwalifikujących się regionów na poziomie NUTS 2 w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

Nie dotyczy PO IR.

4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI

W okresie sprawozdawczym, na zlecenie IZ zrealizowano dwa badania ewaluacyjne dotyczące PO IG, ale finansowane ze środków Pomocy technicznej PO IR:

- ✓ Ocena efektów wsparcia ośrodków innowacyjności w ramach działania 5.3 Wsparcie ośrodków innowacyjności PO IG oraz ich potencjału w świadczeniu usług proinnowacyjnych (2016);
- ✓ Ocena efektów realizacji 7. osi priorytetowej PO IG 2007-2013 (2016).

1) Ocena efektów wsparcia ośrodków innowacyjności w ramach działania 5.3 Wsparcie ośrodków innowacyjności PO IG oraz ich potencjału w świadczeniu usług proinnowacyjnych.

Wykonawcą badania było konsorcjum: WYG PSDB Sp. z o.o. oraz Evalu Sp. z o.o. Badanie zrealizowane zostało w okresie wrzesień – grudzień 2016 r.

Celem głównym badania była ocena efektów wsparcia przyznanego podmiotom zarządzającym ośrodkami innowacyjności w ramach działania 5.3 PO IG. Ocenie poddany został także potencjał do świadczenia proinnowacyjnych usług dla biznesu, którym dysponują beneficjenci tego działania oraz usługi jakie świadczą, bądź planują świadczyć dla przedsiębiorców, administracji, naukowców, jednostek badawczych i studentów. Badanie zawiera również analizę barier oraz problemów zgłaszanych przez beneficjentów oraz przedsiębiorców.

W badaniu stwierdzono, że projekty wybrane do dofinansowania stanowiły odpowiedź na zdiagnozowane wyzwania i problemy, takie jak niedostateczny potencjał ośrodków innowacji czy

niedostateczna dostępność usług. Każdy ze wspartych ośrodków dysponuje zapleczem niezbędnym do świadczenia usług proinnowacyjnych.

W ramach projektów powstały głównie powierzchnie biurowe i laboratoryjne. Powstałe powierzchnie cechuje wysoka jakość i użyteczność. Laboratoria wyposażono w najnowocześniejszy sprzęt i aparaturę badawczą. Laboratoria uzyskały bądź nadal uzyskują niezbędne certyfikaty i akredytacje (również międzynarodowe), tak aby świadczyć usługi o jak najwyższej jakości, a jednocześnie móc współpracować z klientami i partnerami o bardzo wysokich oczekiwaniach w tym względzie. Najwięcej (pod względem branżowym) laboratoriów powstało w ramach szeroko rozumianej dziedziny - life science obejmującej biotechnologię, biologię, chemię, medycynę i biomedycynę, farmakologię, fizykę, nanotechnologię i ochronę środowiska.

Należy wskazać na bardzo szeroki zakres oferty parków, które realizowały projekty w ramach działania 5.3. Oferowane działania dotyczyły zarówno usług badawczych i rozwojowych (świadczonej w oparciu o posiadaną infrastrukturę badawczą), usług szkoleniowych i doradczych, wynajmu przestrzeni oraz aparatury, jak i innych usług skierowanych zarówno do klientów/lokatorów oraz do społeczności lokalnych, młodzieży i innych grup społecznych (działania edukacyjne, promowanie przedsiębiorczości, dbanie o pozytywny wizerunek ośrodków poprzez zapewnianie np. przedszkoli dla dzieci swoich pracowników). Tak szeroki zakres usług wprost przekładał się na liczbę lokatorów parków (818 lokatorów w roku 2015) oraz liczbę klientów zewnętrznych – współpracujących z ośrodkami tylko doraźnie (1760 klientów w roku 2015). Aż 27% lokatorów parków stanowią firmy o stażu rynkowym krótszym niż 3 lata.

2) Ocena efektów realizacji 7. osi priorytetowej PO IG 2007-2013.

Badanie przeprowadzone zostało przez firmę Ecorys Polska Sp. z o.o. w okresie sierpień - grudzień 2016 r.

Celem badania była ocena skuteczności, użyteczności i efektywności wsparcia na rzecz rozwoju elektronicznej administracji w Polsce w ramach 7. osi priorytetowej PO IG.

Wyniki badania wskazują, że cele 7. osi były ambitne, jednak możliwe do zrealizowania. Na poziomie Programu odpowiednio opracowano diagnozę i wskazano główne potrzeby użytkowników w zakresie e-administracji. Jednocześnie, w trakcie wdrażania 7. osi popełniono wiele błędów, zarówno po stronie instytucji zaangażowanych we wdrażanie, jak i wśród samych beneficjentów. W opinii ewaluatora zabrakło rozwiązań systemowych, np. w zakresie uporządkowania i uzupełnienia rejestrów państwowych, decyzji ws. baz referencyjnych, inwestycji w infrastrukturę, stworzenia jednolitego systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją. Wnioski o dofinansowanie nie zawierały odpowiednio przeprowadzonej diagnozy potrzeb instytucji i użytkowników. Opierano się na intuicji, doświadczeniu i przekonaniu, co jest potrzebne. Dołączone do wniosków studia wykonalności nie wносиły wartości dodanej, raczej porządkowały dotychczasowe pomysły. W przypadku części projektów, założenia były zbyt ambitne. W przypadku części projektów zbyt długo trwało faktyczne rozpoczęcie realizacji projektów.

Obecnie użyteczność projektów oceniana jest różnie. Część projektów charakteryzuje duża liczba użytkowników (CEiDG, projekty Ministerstwa Finansów, CPR⁶, Geoportal, PUE ZUS), jednak w innych jest ona stosunkowo mała (ePUAP, e-Katalogi). Efekty projektów są widoczne, jednak raczej w samej administracji. Uporządkowano wiele rejestrów państwowych, stworzono infrastrukturę, wdrożono procedury i systemy elektronicznego obiegu dokumentów. Efekt w odniesieniu do użytkowników końcowych (mieszkańców i przedsiębiorców) był stosunkowo nieduży i punktowy. Za sukces należy uznać projekty dotyczące podatków i ZUS, jednak nie upowszechniono na masową skalę korzystania z e-usług dotyczących spraw obywatelskich.

W konkluzji z badania ewaluator stwierdził, że mimo wielu zrealizowanych działań w zakresie usprawnienia pracy administracji, w tym uporządkowania i uzupełnienia rejestrów, stworzenia legislacji

⁶ Dot. projektu *System Informatyczny Powiadania Ratunkowego*.

i wypracowania procedur, e-administracja w Polsce wymaga wielu dalszych działań, żeby odpowiadać na potrzeby obywateli.

Ponadto w 2016 r. w ramach badania **Ewaluacja funkcjonowania systemu wyboru projektów PO IR – etap II** przeprowadzanego przez konsorcjum: IMAPP Sp. z o.o (lider), Fundacja Idea Rozwoju, Uniwersytet Jagielloński oraz Policy&Action Group Uniconsult Sp. z o.o., odebrano od Wykonawcy trzy raporty częściowe, obejmujące przygotowanie opinii nt. kryteriów wyboru projektów w ramach PO IR. Przyjęcie raportu końcowego z badania nastąpi w I kwartale 2017 r.

Celem tego badania jest ocena spójności, użyteczności, efektywności i adekwatności systemu wyboru projektów, w tym kryteriów wyboru projektów dla PO IR. Ewaluacja na poziomie poszczególnych działań obejmuje ocenę ex-ante w zakresie analizy kryteriów wyboru projektów, dokumentacji konkursowej oraz systemu oceny przed uruchomieniem naboru oraz ocenę ex-post w zakresie analizy funkcjonowania systemu oceny i wyboru projektów w ramach działania.

Metodologia badania obejmuje między innymi:

- ankietę internetową wśród beneficjentów i nieskutecznych wnioskodawców PO IR,
- wywiady indywidualne oraz grupę fokusową z ekspertami oceniającymi projekty,
- panel ekspercki.

Raporty częściowe z badania wskazują na generalnie dobre oceny systemu wyboru projektów (w tym kryteriów), Pozytywnie oceniane są także zmiany wprowadzane w kryteriach i systemie wyboru (w szczególności wprowadzenie w niektórych działaniach kryteriów dopuszczających, które odciążają panele ekspertów). Rekomendacje z badania były i są na bieżąco wykorzystywane przez Instytucję Zarządzającą i Instytucję Pośredniczącą, co przyczyniło się do usprawnienia systemu wyboru projektów w ramach PO IR.

Ww. badanie stanowi kontynuację badania **Ewaluacja funkcjonowania systemu wyboru projektów PO IR – etap I**, w ramach którego przeprowadzono analizę ex-ante kryteriów wyboru projektów zatwierdzanych przez Komitet Monitorujący w 2015 r., a w przypadku rozstrzygniętych w 2015 r. konkursów w ramach I osi priorytetowej – także analizę ex-post faktycznego funkcjonowania systemu wyboru projektów.

5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH

Nie dotyczy PO IR.

6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA

Kwestie mające wpływ na wykonanie Programu i podjęte działania

W związku z faktem, iż desygnacja instytucji w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 została udzielona 1 lutego 2016 r., nie było możliwości certyfikowania wydatków do końca 2015 r.

Pierwszy wniosek o płatność okresową w ramach PO IR został przekazany do KE 7 października 2016 r. Łącznie w 2016 r. do KE certyfikowane zostały wydatki kwalifikowalne na kwotę 343 mln EUR, co pozwoliło zawnioskować do KE o refundację wydatków w wysokości 290 mln EUR. Do końca okresu sprawozdawczego, na rachunek programowy PO IR, KE przekazała w ramach refundacji środki w wysokości 261 mln EUR.

W wyniku przeprowadzonej w 2015 r. analizy tempa i jakościowego aspektu uruchomienia programów na lata 2014-2020, która wykazała, że odnotowany przebieg wdrażania, zarówno pod względem finansowym, jak i rzeczowym, nie gwarantuje osiągnięcia zakładanych efektów i terminowej realizacji

interwencji, Ministerstwo Rozwoju opracowało *Plan na rzecz zwiększania efektywności i przyspieszenia realizacji programów w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020* (dalej: Plan działań). Dokument został przyjęty 24 lutego 2016 r. przez Radę Ministrów.

Celem dokumentu było wskazanie głównych wyzwań stojących przed instytucjami zaangażowanymi w realizację interwencji na lata 2014-2020 w Polsce w kontekście terminowego wdrożenia programów i osiągnięcia zakładanych w nich efektów, wraz z określeniem niezbędnych działań do podjęcia.

Zgodnie z przyjętym założeniem, realizacja zadań wskazanych w Planie działań podlegała monitorowaniu i aktualizacji w cyklu kwartalnym, a sformułowane na tej podstawie wnioski z monitoringu i aktualizacja zaleceń były przedkładane Radzie Ministrów.

Podstawowe zadania w odniesieniu do PO IR wynikające z Planu działań, to:

1. *Opracowanie planu realizacji celów do 2018 r., zakładającego osiągnięcie na koniec 2018 r. certyfikacji odpowiadającej 30% alokacji głównej programu, tj. 2 429 mln euro (10,3 mld PLN) oraz osiągnięcie wskaźników przewidzianych w ramach wykonania.*

Plan realizacji celów PO IR został opracowany. IZ PO IR w okresie sprawozdawczym prowadziła bieżący monitoring wskaźników ujętych w ramach wykonania. Szerzej nt. wskaźników z ram wykonania, w tym wskaźników finansowych - w podrozdziale 11.1 oraz 14 *Sprawozdania*.

2. *Osiągnięcie kontraktacji na poziomie 12,08 mld PLN, czyli 35% alokacji głównej PO IR.*
3. *Ogłoszenie konkursów w ramach wszystkich działań, które nie zostały uruchomione oraz zakontraktowanie zidentyfikowanych projektów pozakonkursowych.*

Ad. 2 i 3. Zgodnie ze stanem na koniec grudnia 2016 r. wartość kontraktacji w ramach PO IR wyniosła 2,09 mld EUR (9,24 mld PLN), co stanowiło 25,75% alokacji głównej⁷ Programu. Natomiast wartość zatwierdzonych wniosków do dofinansowania wyniosła 2,81 mld EUR (12,41 mld PLN), co stanowiło 34,6% alokacji głównej PO IR. Umowy z wnioskodawcami projektów wybranych do dofinansowania były podpisywane w miarę możliwości na bieżąco. Ponadto mając na uwadze zakładany cel kontraktacji w 2016 r. – narastająco do końca 2016 r. ogłoszono 44 nabory wniosków o dofinansowanie w ramach wszystkich 17 instrumentów konkursowych PO IR. Z kolei tylko w 2016 r. ogłoszono 27 naborów na łączną kwotę alokacji 1,91 mld EUR (8,43 mld PLN).

4. *Uzgodnienie formuły wdrażania instrumentów finansowych zaplanowanych do realizacji w ramach II i III osi programu oraz rozpoczęcie realizacji instrumentu finansowego w ramach I osi PO IR.*

W przypadku instrumentów finansowych PO IR w 2016 r. podpisano 7 umów o finansowanie na łączną kwotę ponad 1 mld EUR (ponad 5 mld PLN) - z czego wkład EFRR stanowi ponad 750 mln EUR (ponad 3,3 mld PLN), na rachunki instrumentów przekazane zostały pierwsze transze, a łączna kwota certyfikowanych do Komisji Europejskiej środków wyniosła 272 mln EUR (ponad 1,2 mld PLN z uwzględnieniem EFRR oraz współfinansowania krajowego prywatnego.

Do zakontraktowania pozostał jeszcze jeden instrument finansowy w ramach poddziałania 1.3.2 PO IR. Podmiot, który będzie wdrażał ten instrument zostanie wyłoniony po rozstrzygnięciu zamówienia publicznego przez NCBiR.

5. *Wprowadzanie usprawnień organizacyjnych w IP/IW w celu przyspieszenia oceny projektów oraz procesu zawierania umów o dofinansowanie.*

W 2016 r. Instytucja Zarządzająca współpracowała z IP oraz IW nad określeniem zakresu uproszczeń, których celem była bardziej efektywna realizacja Programu, w tym usprawnienie procesu oceny oraz realizacji projektów.

Efekty ww. prac obejmują:

⁷ *Alokacja główna* Programu nie uwzględnia środków z rezerwy wykonania, ustanowionej w ramach PO IR i wynoszącej 6% w stosunku do ogólnej kwoty wsparcia UE.

- wypracowanie jednolitego katalogu kryteriów formalnych oraz ograniczenie ich liczby,
 - modyfikacje kryteriów merytorycznych wynikające z opinii ekspertów oceniających wnioski, wnioskodawców oraz ich przedstawicieli zasiadających w KM PO IR, a także z prowadzonej w trybie on-going ewaluacji systemu wyboru projektów PO IR,
 - ograniczenie liczby dokumentów składanych w ramach aplikowania o wsparcie, np. rezygnacja z załączników do wniosku o dofinansowanie, których ponowne złożenie jest wymagane przed zawarciem umowy, rezygnacja z załączania do wniosku dokumentów na rzecz oświadczenia wnioskodawcy o posiadaniu takich dokumentów,
 - uproszczenia dotyczące ponoszenia wydatków zgodnie z zasadą konkurencyjności (odzwierciedlone w zmianach horyzontalnych *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*), np. rezygnacja z rozeznania rynku w przypadku zamówień wyłączonych z zasady konkurencyjności,
 - uelastycznienie podejścia do systemu zaliczkowego i systemu zabezpieczeń.
6. *Realizacja wszystkich działań ujętych w Planie działań związanych z przygotowaniem PARP do wdrażania programów operacyjnych, co warunkuje możliwość certyfikacji wydatków do KE w ramach wybranych działań II i III osi priorytetowej PO IR.*

W dniu 8 listopada 2016 r. poinformowano Komisję Europejską o wdrożeniu Planu.

7. *Zintensyfikowanie działań informacyjno-promocyjnych oraz zapewnienie wsparcia doradczego dotyczącego realizacji projektów B+R, ukierunkowanych w szczególności na sektor MŚP.*

Informacje na temat działań informacyjno-promocyjnych prowadzonych w okresie sprawozdawczym znajdują się w podrozdziale 12.2 *Sprawozdania – „Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji”*.

Horyzontem czasowym realizacji powyższych zadań (poza zadaniem wskazanym w pkt. 1) jest 2016 rok.

Ocena czy w/w postępy są wystarczające do realizacji celów Programu/podjęte działania naprawcze

W roku 2016 prowadzone były nabory wniosków o dofinansowanie w ramach wszystkich instrumentów wsparcia Programu, w których wskazano konkursowy tryb wyboru projektów.

W stosunku do pierwszego harmonogramu konkursów na 2016 r. z dnia 27 listopada 2015 r. nie zrealizowano dwóch konkursów – w ramach poddziałania 2.3.3. *Umieędzynarodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych* oraz poddziałaniu 4.1.3 *Programy badawcze wirtualnych instytutów*. Po wprowadzeniu zmian w kryteriach wyboru projektów dla poddziałania 2.3.3 konkurs został przeprowadzony w IV kwartale 2016 r. Natomiast brak realizacji konkursu w poddziałaniu 4.1.3 wynikał z rezygnacji wdrażania tego instrumentu wsparcia w przewidywanym wcześniej kształcie. W okresie sprawozdawczym wprowadzano również zmiany do harmonogramu konkursów PO IR, skutkujące uwzględnieniem nowych naborów wniosków. W działaniu 1.2 ogłoszono łącznie 9 naborów, przy czym w pierwszym harmonogramie konkursów przewidziano tylko 3 nabory. Ponadto w związku ze zmianą formuły realizacji poddziałania 1.3.1, w II kwartale 2016 r. został przeprowadzony nabór w tym instrumencie wsparcia. Więcej konkursów, niż to pierwotnie zakładano, zostało także ogłoszonych w ramach poddziałania 3.3.3. Ponadto, w przypadku wielu naborów wniosków w toku kolejnych aktualizacji harmonogramów konkursów, zwiększano wartość budżetów do rozdysponowania. Działania te były podejmowane w odpowiedzi na postulaty formułowane przez wnioskodawców (dot. np. poddziałania 3.2.1 *Badania na rynek* oraz poddziałania 3.2.2 *Kredyt na innowacje technologiczne*).

Na obecnym etapie wdrażania Programu podjęte działania służą jak najlepszemu zrealizowaniu postawionych celów. Instytucje zaangażowane we wdrażanie instrumentów PO IR stosują elastyczne

podejście do realizacji konkursów, na bieżąco reagując na zgłaszane przez potencjalnych beneficjentów potrzeby – jak wskazano powyżej - harmonogram konkursów jest na bieżąco dostosowywany do pojawiających się potrzeb rynku i oczekiwań beneficjentów.

Informacja na temat poziomu osiągnięcia celów pośrednich oraz perspektyw ich realizacji zawarte są w pkt 11.1 i 13 *Sprawozdania*.

7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ

Streszczenie stanowi **Załącznik I** do *Sprawozdania*. Dodatkowo na prośbę KE w załączniku zamieszczono również informacje nt. monitoringu Krajowych Inteligentnych Specjalizacji w odniesieniu do PO IR.

8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Zgodnie z art. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych IZ przekazuje specjalne sprawozdanie dotyczące operacji obejmujących instrumenty finansowe, stanowiące odrębny załącznik do sprawozdania.

Załącznik II. Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych (matryca)

9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH

Informacja nt. spełnionych ogólnych warunków wstępnych znajduje się w tab. 14 załączonej do *Sprawozdania*.

Tabela 14. Działania podjęte w celu spełnienia mających zastosowanie ogólnych warunków wstępnych

Informacja nt. spełnionych tematycznych warunków wstępnych znajduje się w tab. 15 załączonej do *Sprawozdania*.

Tabela 15. Działania mające na celu spełnienie mających zastosowanie tematycznych warunków wstępnych

10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA

10.1. Duże projekty

W 2016 r. został wybrany do dofinansowania projekt pn. PIONIER-LAB – Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji Instytutu Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK. Wartość całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu wynosi 123,98 mln EUR, z czego dofinansowanie UE stanowi 70,06 mln EUR.

Napotkane znaczące problemy w realizacji dużych projektów oraz wprowadzone środki zaradcze

- ✓ projekt musi przejść zarówno procedurę oceny dużego projektu wynikającą z rozporządzenia 1303/2013, jak i procedurę notyfikacji pomocy publicznej, co wiąże się z koniecznością przygotowania rozbudowanej dokumentacji na potrzeby obu procedur;

- ✓ zgodnie z informacjami przekazanymi przez JASPERS ocena dużego projektu przez niezależnych ekspertów zgodnie z art. 101 rozporządzenia 1303/2013 będzie mogła zostać dokonana po zakończeniu procedury notyfikacji pomocy publicznej, ewentualne przedłużanie się procesu notyfikacji będzie skutkowało odwlekaniem w czasie oceny dużego projektu;
- ✓ środki zaradcze: bieżący kontakt z beneficjentem zarówno w sprawie notyfikacji pomocy publicznej, jak i przygotowania dokumentacji dla dużego projektu, zaangażowanie ekspertów JASPERS do wsparcia doradczego na potrzeby przygotowania dokumentacji dla dużego projektu, bieżące wsparcie Ministerstwa Rozwoju oraz OPI dla beneficjenta w opracowaniu dokumentacji.

Wszelkie zmiany planowane w wykazie dużych projektów w programie operacyjnym

W okresie sprawozdawczym nie dokonywano zmian w wykazie dużych projektów w ramach PO IR. Informacja w tym zakresie zostanie przekazana w *Sprawozdaniu* za 2017 rok.

Tabela 12. Duże projekty

10.2. Wspólne plany działania

Nie dotyczy PO IR.

11. INFORMACJA NT. REALIZACJI CELÓW W PODZIALE NA OSIE PRIORYTETOWE

11.1 Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe

I oś priorytetowa

Dodatkowe informacje nt. konkursów

W okresie sprawozdawczym w ramach I osi priorytetowej ogłoszono łącznie 13 konkursów, na kwotę alokacji 1 015 mln EUR (4 481 mln PLN).

W ramach poddziałania 1.1.1 ogłoszono 3 konkursy: 2 dla MŚP oraz 1 dla dużych przedsiębiorstw. Łączna wartość alokacji przeznaczona na te nabory wynosiła 566 mln EUR (2 500 mln PLN).

W poddziałaniu 1.1.2 ogłoszono 1 konkurs, który był skierowany do dużych przedsiębiorstw. Ponadto w okresie sprawozdawczym prowadzono nabór w ramach konkursu ogłoszonego pod koniec 2015 r. Wartość każdego z tych konkursów to 113 mln EUR (500 mln PLN).

W działaniu 1.2 ogłoszono nabory wniosków dla 8 programów sektorowych z łącznym budżetem w wysokości 234 mln EUR (1 031 mln PLN). Ponadto prowadzony był nabór wniosków w programie INNOCHEM, który został ogłoszony pod koniec 2015 r.

W trakcie okresu sprawozdawczego dokonano zmiany modelu wdrażania poddziałania 1.3.1 (rezygnacja z pierwotnie przyjętego modelu wdrażania poddziałania w formie instrumentu finansowego na rzecz trybu konkursowego), a następnie przeprowadzono w tym poddziałaniu konkurs, w którym do rozdysponowania przeznaczono budżet w wysokości 102 mln EUR (450 mln PLN).

Dodatkowe informacje nt. projektów pozakonkursowych, w tym instrumentów finansowych

W 2016 r. podpisana została umowa na realizację instrumentu finansowego Bridge CVC, który jest pierwszym polskim funduszem funduszy zapewniającym finansowanie w segmencie Corporate Venture Capital (CVC). W ramach instrumentu planuje się utworzyć od 6 do 9 funduszy o średniej

kapitalizacji 80 - 150 mln PLN. W ciągu kilku najbliższych lat fundusze zainwestują w małe i średnie firmy o profilu technologicznym. Poza wsparciem finansowym typu VC, przedsiębiorstwa te otrzymają możliwość weryfikacji swoich pomysłów w danej korporacji. Gdy rolę inwestora prywatnego w funduszu będzie pełniła korporacja międzynarodowa, polskie projekty innowacyjne zyskają dodatkową możliwość szybszej ekspansji za granicę. Finansowanie udzielane jest poprzez Pośredników Finansowych w proporcji: 50% wkład PFR BRIDGE CVC / 50% wkład prywatny.

Jedynym instrumentem finansowym przewidzianym do realizacji w ramach PO IR, dla którego w minionym roku nie podpisano umowy o finansowanie jest instrument kapitałowy z I osi priorytetowej Finansowanie Funduszy Funduszy BRIDGE VC. W wyniku postępowania przetargowego na wybór podmiotu wdrażającego fundusze przeprowadzonego przez NCBiR został wyłoniony podmiot, który będzie wdrażał ten instrument. Do końca 2016 r. nie podpisano umowy o finansowanie.

Rozkład projektów

✓ według rodzajów beneficjentów

W ramach I osi priorytetowej 365 projektów o wartości dofinansowania 559 mln EUR realizują przedsiębiorcy, co stanowi ponad 99% liczby projektów oraz ich wartości dofinansowania. Małe i średnie przedsiębiorstwa realizują 81,52% liczby projektów, wśród których udział mikroprzedsiębiorstw, małych przedsiębiorstw oraz średnich przedsiębiorstw rozkłada się po ok. 1/3 projektów realizowanych przez MŚP. Duże przedsiębiorstwa realizują 17,66% liczby projektów, ale o największej wartości dofinansowania, która stanowi 45,73% wartości dofinansowania przyznanej w ramach I osi priorytetowej. Średnia wartość projektu realizowanego przez duże przedsiębiorstwa wynosi 3,94 mln EUR i jest większa niż średnia dla projektu realizowanego w ramach I osi, która wynosi ok. 1,52 mln EUR.

✓ w podziale na sektory gospodarki

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie branżowe beneficjentów I osi w oparciu o klasyfikację PKD 2007, pod względem liczby realizowanych projektów jak również pod względem wartości dofinansowania dominują przedsiębiorstwa z sektora przetwórstwa przemysłowego (50% liczby wszystkich realizowanych projektów, 39,64% całości dofinansowania) oraz przedsiębiorstwa usługowe (39,95% wszystkich realizowanych projektów, 50,09% wartości dofinansowania).

W grupie przedsiębiorstw przemysłowych przeważają podmioty prowadzące działalność w zakresie przemysłu średniowysokiej technologii (realizujące 26,36% liczby projektów o wartości stanowiącej 20,64% dofinansowania). W szczególności są to przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych.

Wśród przedsiębiorstw usługowych największą grupę stanowią podmioty prowadzące działalność w zakresie usług wysokiej technologii (25,27% realizowanych projektów i 21,71% ich wartości dofinansowania), w szczególności w działalności związanej z badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi.

✓ w przestrzeni

Na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego w regionach słabiej rozwiniętych realizowanych było 82,34% liczby projektów, na kwotę stanowiącą 67,73% przyznanego dofinansowania, a w regionie lepiej rozwiniętym – 18,21% liczby projektów, o wartości dofinansowania stanowiącej 14,35% dofinansowania przyznanego w I osi priorytetowej. Jeden projekt, ale o wartości dofinansowania blisko 18% wszystkich zakontraktowanych środków w PO IR - stanowił projekt obejmujący zasięgiem cały kraj (Bridge CVC poddziałanie 1.3.2).

Jeżeli chodzi o regiony słabiej rozwinięte, to największą liczbą i wartością zawartych umów charakteryzują się województwo małopolskie, śląskie i łódzkie. W województwach lubuskim,

świętokrzyskim oraz zachodniopomorskim liczba projektów oraz wartość przyznanego dofinansowania nie przekracza 2%.

Średnia wartość projektu w ramach I osi priorytetowej wynosi ok. 1,52 mln EUR, w regionach słabiej rozwiniętych wynosi ok. 1,25 mln EUR, a w województwie mazowieckim – 1,2 mln EUR. Natomiast średnia wartość projektu ogólnopolskiego wynosi 100,36 mln EUR (Bridge CVC poddziałanie 1.3.2).

Analiza ryzyka w odniesieniu do wskaźników opisanych w Ramach Wykonania

W ramach I osi priorytetowej zarówno wskaźnik produktu, jak i kluczowy etap wdrażania (KEW) bazują na wszystkich działaniach i poddziałaniach, za wyjątkiem poddziałania 1.3.2.

W ramach osi priorytetowej (z wyłączeniem poddziałania 1.3.2) do końca 2016 r. zawarto 303 umowy w regionach słabiej rozwiniętych oraz 67 umów w regionach lepiej rozwiniętych. Blisko 2/3 wszystkich zawartych umów dotyczy projektów, które zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie powinny zakończyć się przed końcem 2018 r. Jednocześnie, przeciętny czas trwania projektu wynosi ok. 2-3 lata, co oznacza, że jedynie nieznaczna część projektów, dla których umowy zostaną zawarte w 2017 r. i 2018 r. może zostać zakończona w 2018 r. Oznacza to, że w przypadku wskaźnika produktu w regionach lepiej rozwiniętych ryzyko nieosiągnięcia wartości pośredniej w 2018 r. (wynoszącej 44 szt.) jest znikome, podczas gdy w regionach słabiej rozwiniętych (wartość pośrednia wynosi 415 szt.) ryzyko to jest znaczące.

Dotychczasowe tempo zawierania umów wskazuje, że w przeciągu niespełna 1,5 roku od zawarcia pierwszej umowy w ramach I osi priorytetowej zawarto umowy stanowiące blisko 45% wartości pośredniej KEW w regionach lepiej rozwiniętych oraz zaledwie 20% wartości pośredniej KEW w regionach słabiej rozwiniętych. Powyższe dane wskazują na znikome ryzyko nieosiągnięcia wartości pośredniej KEW w regionach lepiej rozwiniętych i znaczące ryzyko w regionach słabiej rozwiniętych.

Całkowite koszty kwalifikowane projektów, dla których zawarto umowy w przypadku projektów z regionów lepiej rozwiniętych stanowią blisko dwukrotność wartości celu pośredniego wskaźnika finansowego, zaś w przypadku regionów słabiej rozwiniętych nieznacznie przekraczają cel pośredni. Jednocześnie, biorąc pod uwagę fakt, że w ok. 1/3 projektów horyzont realizacji wykracza poza 2018 r., a ponadto blisko 20% ww. wartości zaalokowane jest w instrument finansowy (który będzie realizowany przez cały okres wdrażania PO IR) należy uznać, że ryzyko nieosiągnięcia wartości pośredniej wskaźnika finansowego w przypadku regionów lepiej rozwiniętych jest znikome, zaś w przypadku regionów słabiej rozwiniętych – znaczące.

W związku ze zidentyfikowaniem znacznego ryzyka dla osiągnięcia wartości pośrednich wskaźników ram wykonania w regionach słabiej rozwiniętych w I osi priorytetowej, Instytucja Zarządzająca podjęła następujące działania:

- ✓ dokonano analizy poprawności metodologii oszacowania wskaźników w I osi priorytetowej. W jej wyniku stwierdzono, że przeciętne wielkości projektów w poszczególnych działaniach/poddziałaniach znacząco (nawet o 35%) przekraczają wartości przyjęte do szacowania. W związku z powyższym, zaproponowano zmianę wartości pośrednich i docelowych wskaźników (produktu oraz KEW) w I osi priorytetowej PO IR, uwzględniającą w metodologii rzeczywistą przeciętną wartość wsparcia w projektach w poszczególnych działaniach (przykład: przyjęta średnia wartość dofinansowania dla projektu realizowanego w poddziałaniu 1.1.1 - „Szybka ścieżka” to 3 mln PLN, podczas gdy faktyczna średnia wartość dofinansowania z wniosków o dofinansowanie wynosi 4,8 mln PLN).
- ✓ W harmonogramie naborów na 2017 r. przewidziano dodatkowy nabór projektów w poddziałaniu 1.1.1. Nabór ten będzie ograniczony do regionów słabiej rozwiniętych i zorientowany na niewielkie projekty badawczo-rozwojowe o krótkim horyzoncie czasowym

realizacji, prowadzone przez małe i średnie przedsiębiorstwa. Docelowo, w wyniku tego naboru wsparcie miałyby uzyskać projekty umożliwiające zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia wartości docelowych wskaźnika produktu oraz KEW.

II oś priorytetowa

Dodatkowe informacje nt. konkursów

W ramach II osi priorytetowej w okresie sprawozdawczym ogłoszono łącznie 6 konkursów, na kwotę alokacji 378 mln EUR (1 669,5 mln PLN). Największe środki były dostępne w ramach działania 2.1, w którym w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 2 nabory z łącznym budżetem w wysokości 332 mln EUR (1 460 mln PLN). Ponadto zostały ogłoszone konkursy w poddziałaniach 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3 oraz 2.3.4, których łączny budżet wynosił 66 mln EUR (209,5 mln PLN).

W przypadku poddziałań: 2.3.1 oraz 2.3.4 w okresie sprawozdawczym były również prowadzone nabory wniosków w ramach konkursów ogłoszonych w 2015 r.

Dodatkowe informacje nt. projektów pozakonkursowych, w tym instrumentów finansowych

W 2016 r. podpisano umowę na realizację instrumentu finansowego *Fundusz PFR Otwarte Innowacje*, który dedykowany jest podmiotom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw na etapie akceleracji technologicznej, rozwoju i docelowo wdrożenia innowacji technologicznych/projektów B+R pozyskanych w formule otwartych innowacji, posiadających duży potencjał rynkowy/wzrostu. Finansowanie kapitałowe udzielane będzie poprzez pośredników finansowych przy zaangażowaniu środków inwestorów prywatnych w proporcji: 60% wkład PFR Otwarte Innowacje FIZ / 40% wkład prywatny.

W 2016 r. pierwsze działania merytoryczne – widoczne były w projekcie pozakonkursowym *Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów innoLAB*, poddziałanie 2.4.2. Partner projektu (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości) uruchomił pierwszy pilotaż pn. ScaleUp. Jego celem jest wyłonienie projektów, które w największym stopniu przyczynią się do inicjowania lub zwiększania zakresu współpracy mikroprzedsiębiorców lub małych przedsiębiorców z dużymi przedsiębiorcami, w szczególności ze spółkami z udziałem Skarbu Państwa. W 2016 r. wyłonione zostały podmioty, które rozpoczęły nabory do programów akceleryjnych.

Rozkład projektów

✓ według rodzajów beneficjentów

W ramach II osi priorytetowej 253 projekty o wartości dofinansowania ok. 113 mln EUR realizują przedsiębiorcy, co stanowi ponad 97% liczby projektów oraz 42,66% wartości dofinansowania przyznanego w ramach osi. Małe i średnie przedsiębiorstwa realizują 88,85% liczby projektów, wśród których 42% stanowią małe przedsiębiorstwa, a udział mikroprzedsiębiorstw oraz średnich przedsiębiorstw rozkłada się po ok. 29% liczby projektów realizowanych przez MŚP. Duże przedsiębiorstwa realizują 8,46% projektów o wartości dofinansowania, która stanowi ponad 14% wartości dofinansowania przyznanego w ramach II osi priorytetowej. Do małych przedsiębiorstw również zostało przekazane ponad 14% wsparcia. Średnia wartość projektu realizowanego przez duże przedsiębiorstwa wynosi 1,73 mln EUR i jest większa niż średnia dla projektu realizowanego w ramach II osi, która wynosi ok. 1 mln EUR.

✓ w podziale na sektory gospodarki

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie branżowe beneficjentów II osi w oparciu o klasyfikację PKD 2007, przedsiębiorstwa usługowe realizują blisko połowę wszystkich projektów o wartości dofinansowania stanowiącej 45,21%. Natomiast przedsiębiorstwa z sektora przetwórstwa przemysłowego realizują 44,23% projektów o wartości dofinansowania stanowiącej 13,75% całości dofinansowania.

Wśród przedsiębiorstw usługowych największą grupę stanowią podmioty prowadzące działalność w zakresie usług wysokiej technologii (29,62% realizowanych projektów i 26,37% ich wartości dofinansowania), w szczególności w działalności związanej z badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi.

W grupie przedsiębiorstw przemysłowych przeważają dwie grupy beneficjentów: podmioty prowadzące działalność w zakresie przemysłu średniowysokiej oraz średnioniskiej i niskiej technologii (realizujące ok. 17-22% projektów o wartości stanowiącej ok. 5-7% dofinansowania). W szczególności są to przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych.

✓ w przestrzeni

Na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego w regionach słabiej rozwiniętych realizowanych było 82,31% projektów, na kwotę stanowiącą 40,35,% przyznanego dofinansowania, a w województwie mazowieckim – 16,92% projektów, o wartości dofinansowania stanowiącej jedynie 2,47% dofinansowania przyznanego w II osi priorytetowej do końca 2016 r. 4 projekty, ale o wartości dofinansowania 57,18% stanowiły projekty obejmujące zasięgiem cały kraj.

Jeżeli chodzi o regiony słabiej rozwinięte, to najwięcej projektów realizowanych jest w województwie śląskim, małopolskim, podkarpackim i kujawsko-pomorskim, a o największej wartości dofinansowania w województwie małopolskim, podkarpackim i kujawsko-pomorskim. W województwie lubuskim została zawarta tylko 1 umowa o dofinansowanie.

Średnia wartość projektu w ramach II osi priorytetowej wynosi ok. 1 mln EUR, w regionach słabiej rozwiniętych wynosi ok. 0,5 mln EUR, a w województwie mazowieckim – 0,15 mln EUR. Natomiast średnia wartość projektu ogólnopolskiego wynosi 37,72 mln EUR.

Analiza ryzyka w odniesieniu do wskaźników opisanych w Ramach Wykonania

W ramach II osi priorytetowej w analizie wskaźnika produktu oraz KEW brane pod uwagę jest wyłącznie działanie 2.1. W ramach tego działania do końca 2016 r. zawarto 91 umów, zaś do dofinansowania zatwierdzono już łącznie 203 projekty. 10 spośród dotychczas zawartych umów realizowanych jest w regionie lepiej rozwiniętym. Biorąc pod uwagę fakt, że znaczna część projektów ma 2-3 letni horyzont realizacji, nie ma ryzyka nieosiągnięcia wartości pośredniej wskaźnika produktu i KEW zarówno w regionach słabiej rozwiniętych, jak i lepiej rozwiniętych.

Całkowite koszty kwalifikowane projektów, dla których zawarto umowy w przypadku projektów z regionów słabiej rozwiniętych stanowią blisko dwukrotność wartości celu pośredniego wskaźnika finansowego, zaś w przypadku regionów lepiej rozwiniętych o 25% przekraczają cel pośredni. Mając na uwadze fakt, że znaczna liczba umów zostanie dodatkowo zawarta w I kwartale 2017 r., ryzyko nieosiągnięcia wartości pośredniej wskaźnika finansowego dla obu kategorii regionów należy uznać za znikome.

III oś priorytetowa

Dodatkowe informacje nt. konkursów

W ramach III osi priorytetowej w analizowanym okresie sprawozdawczym ogłoszono łącznie 5 konkursów, na łączną kwotę alokacji 376 mln EUR (1 660,6 mln PLN). O największe środki rywalizowali wnioskodawcy w naborze zorganizowanym w ramach poddziałania 3.2.1 – 227 mln EUR (1 000 mln PLN). Kwota 113 mln EUR (500 mln PLN) była natomiast dostępna dla firm zainteresowanych uzyskaniem wsparcia w ramach poddziałania 3.2.2. W przypadku poddziałania 3.3.3. zostały ogłoszone 2 nabory wniosków, przy czym tylko pierwszy z nich (z alokacją 23 mln EUR (100 mln PLN)) został przeprowadzony w okresie sprawozdawczym. W ramach poddziałania 3.1.5 ogłoszono w 2016 r. konkurs, którego budżet wynosił 2,4 mln EUR (10,6 mln PLN).

Ponadto w 2016 r. były prowadzone nabory wniosków w dwóch konkursach ogłoszonych pod koniec 2015 r. (dotyczyło to poddziałania 3.1.5 oraz 3.2.2).

Dodatkowe informacje nt. projektów pozakonkursowych, w tym instrumentów finansowych

W 2016 r. w ramach III osi PO IR podpisano umowy na realizację instrumentów finansowych:

- ✓ *PFR Starter FIZ* skierowany jest do innowacyjnych spółek znajdujących się na najwcześniejszym etapie rozwoju (inkubacja, start). Finansowanie kapitałowe udzielane jest poprzez wybranych pośredników finansowych (fundusze venture capital) w proporcji: maks. 80% środki PFR Starter FIZ / min. 20% środki prywatne.
- ✓ *Fundusz PFR Biznest FIZ* skierowany jest do innowacyjnych spółek znajdujących się na początkowym etapie rozwoju (etap startu i wczesnego rozwoju). Finansowanie kapitałowe udzielane jest poprzez grupy aniołów biznesu w proporcji: 50% wkład PFR Biznest FIZ / 50% wkład grup aniołów biznesu. Pośrednim celem PFR Biznest jest aktywizacja i rozwój sieci aniołów biznesu.
- ✓ *Fundusz Pożyczkowy Innowacji* będzie udzielał finansowania dłużnego innowacyjnym MŚP, pod warunkiem pozyskania przez nie inwestora kapitałowego. Instrument ma zatem charakter koinwestycyjny (pożyczka ze środków UE/kapitał ze środków prywatnych).
- ✓ *Fundusz PFR KOFFI FIZ* skierowany jest do podmiotów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw na etapie wzrostu, rozwoju / ekspansji. Dedykowany jest MŚP poszukującym finansowania na realizację innowacyjnych projektów o dużym potencjale rynkowym/wzrostu, w tym związanych z innowacjami innymi niż technologiczne, np. innowacje organizacyjne, menedżerskie, marketingowe czy związane z wejściem przedsiębiorstwa na nowe rynki. Finansowanie udzielane jest poprzez Pośredników Finansowych w proporcji: 50% wkład PFR KOFFI FIZ / 50% wkład prywatny.
- ✓ *Fundusz gwarancyjny innowacyjnych przedsiębiorstw* będzie oferował gwarancje dla instytucji finansowych (banków kredytujących) udostępniających kapitał przedsiębiorcom na ich działalność innowacyjną, w tym na wdrożenia wyników prac B+R. Przejęcie przez Fundusz Gwarancyjny znacznej części ryzyka ponoszonego przez instytucje finansowe stworzy zachętę do angażowania się kapitału prywatnego w finansowanie innowacyjnych projektów. Gwarancje będą obejmować do 80% kapitału kredytu.

W 2016 r. pierwsze działania merytoryczne – widoczne były w projekcie pozakonkursowym *Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe - Marka Polskiej Gospodarki – Brand*, poddziałanie 3.3.1: rozpoczęto realizację branżowych programów promocji - beneficjent wraz z partnerami zrealizował w 2016 r. wydarzenia promocyjne na kilku imprezach targowych (m. in. targi Cosmoprof w Bolonii, targi SIAL Paris).

Rozkład projektów

- ✓ *według rodzajów beneficjentów*

W ramach III osi priorytetowej 296 projektów o wartości dofinansowania 353,5 mln EUR realizują MŚP, co stanowi ponad 97% projektów i stanowi 37,46% ich wartości dofinansowania. Ponad połowę z nich jest realizowanych przez średnie przedsiębiorstwa, które charakteryzują się najwyższą wśród przedsiębiorstw MŚP wartością przyznanego dofinansowania - 22%. Pozostałe projekty to instrumenty finansowe, w których przedsiębiorcy będą ostatecznymi odbiorcami wsparcia. Duże przedsiębiorstwa nie realizują projektów w ramach III osi priorytetowej. Średnia wartość projektu realizowanego przez średnie przedsiębiorstwo wynosi 1,3 mln EUR i jest mniejsza niż przeciętna wartość projektu realizowanego w ramach III osi, która wynosi ok. 3,1 mln EUR.

- ✓ *w podziale na sektory gospodarki*

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie branżowe beneficjentów III osi w oparciu o klasyfikację PKD 2007, przedsiębiorstwa z sektora przetwórstwa przemysłowego realizują ponad 28% wszystkich projektów o wartości dofinansowania stanowiącej niecałe 19%. Natomiast przedsiębiorstwa usługowe realizują 17,43% projektów, ale o wartości dofinansowania stanowiącej 53,63% całości dofinansowania.

W grupie przedsiębiorstw przemysłowych przeważają podmioty prowadzące działalność w zakresie przemysłu średnioniskiej i niskiej technologii (realizujące 19,08% projektów o wartości stanowiącej 12,92% dofinansowania). W szczególności są to przedsiębiorstwa związane z przemysłem metalurgicznym i metalowym.

Wśród przedsiębiorstw usługowych podmioty prowadzące działalność w zakresie usług opartych na wiedzy realizują projekty o największej wartości dofinansowania, w szczególności w działalności związanej z finansami i ubezpieczeniami.

✓ w przestrzeni

Na koniec okresu sprawozdawczego w regionach słabiej rozwiniętych realizowanych było 90,79% projektów, na kwotę stanowiącą 34,34% przyznanego dofinansowania, a w województwie mazowieckim – 8,88% projektów, o wartości dofinansowania stanowiącej 3,23% dofinansowania przyznanego w III osi priorytetowej do końca 2016 r. Niecałe 2% projektów, ale o wartości dofinansowania ponad 62% stanowiły projekty obejmujące zasięgiem cały kraj.

Jeżeli chodzi o regiony słabiej rozwinięte, to największą liczbą i wartością zawartych umów charakteryzuje się województwo podkarpackie. Najmniej umów zostało zawartych w województwie lubuskim.

Średnia wartość projektu w ramach III osi priorytetowej wynosi ok. 3,1 mln EUR, w regionach słabiej rozwiniętych wynosi ok. 1,13 mln EUR, a w województwie mazowieckim – 1,17 mln EUR. Natomiast średnia wartość projektu ogólnopolskiego realizowanego w ramach 3.osi wynosi 98,18 mln EUR.

Analiza ryzyka w odniesieniu do wskaźników opisanych w Ramach Wykonania

W ramach III osi priorytetowej w analizie wskaźnika produktu oraz KEW pod uwagę brane jest wyłącznie działanie 3.2. W ramach tego działania do końca 2016 r. zawarto 243 umowy z przedsiębiorcami oraz dodatkowo 1 umowę na wdrażanie instrumentu finansowego, w którym przedsiębiorcy będą ostatecznymi odbiorcami wsparcia. 19 spośród dotychczas zawartych umów realizowanych jest w regionie lepiej rozwiniętym. Biorąc pod uwagę fakt, że znaczna część projektów ma 2-3 letni horyzont realizacji, ryzyko nieosiągnięcia wartości pośredniej wskaźnika produktu i KEW zarówno w regionach słabiej rozwiniętych, jak i lepiej rozwiniętych należy uznać za znikome.

Całkowite koszty kwalifikowane projektów, dla których zawarto umowy zarówno dla projektów z regionów słabiej rozwiniętych, jak i lepiej rozwiniętych stanowią ponad trzykrotność wartości celu pośredniego wskaźnika finansowego. Ryzyko nieosiągnięcia wartości pośredniej wskaźnika finansowego dla obu kategorii regionów należy uznać za znikome.

IV oś priorytetowa

Dodatkowe informacje nt. konkursów

W ramach IV osi priorytetowej w analizowanym okresie sprawozdawczym ogłoszono 3 konkursy, na kwotę alokacji 139 mln EUR (615 mln PLN). Nabory wniosków o dofinansowanie były prowadzone w ramach poddziałań: 4.1.1, 4.1.2 oraz 4.1.4. Ponadto kontynuowany był konkurs w działaniu 4.2 z alokacją 182 mln EUR (804 mln PLN).

Dodatkowe informacje nt. projektów pozakonkursowych

W 2016 r. pierwsze działania merytoryczne – widoczne były w projektach pozakonkursowych:

- ✓ *Międzynarodowe Agendy Badawcze (MAB)*, działanie 4.3: Fundacja na rzecz Nauki Polskiej ogłosiła konkurs, którego celem jest pomoc w utworzeniu w Polsce nowych jednostek badawczych (struktur organizacyjno-prawnych), kierowanych przez wybitnych naukowców z całego świata. Głównym zadaniem jednostek jest realizacja badań naukowych i prac rozwojowych na najwyższym światowym poziomie. Program MAB jest dedykowany wybitnym naukowcom z Polski lub zagranicy o uznanym dorobku naukowym, którzy w związku ze zdobytym doświadczeniem zapewnią sprawne funkcjonowanie jednostki realizującej MAB.
- ✓ *TEAM i TEAM Tech*, działanie 4.4: Fundacja na rzecz Nauki Polskiej rozstrzygnęła pierwsze konkursy, w których 15 projektów badawczych uzyskało finansowanie w łącznej kwocie ok. 11 mln EUR (48 mln PLN).
- ✓ *Wsparcie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacja wyników prac B+R w jednostkach naukowych i przedsiębiorstwach*, działanie 4.4: w drugiej połowie 2016 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego uruchomiło konkurs w ramach programu „Inkubator Innowacyjności+” na finansowanie zadań w zakresie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych. Projekt kierowany jest do podmiotów prowadzących aktywną działalność w zakresie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, w inicjowaniu współpracy środowiska naukowego z otoczeniem gospodarczym oraz w realizowaniu zadań, które doprowadzą do zastosowania wyników tych badań i prac na gruncie konkretnych rozwiązań rynkowych, w szczególności podmiotów działających na rzecz nauki. Pod koniec 2016 r. zatwierdzona została lista 20 podmiotów, które w wyniku konkursu uzyskają dofinansowanie na prowadzenie działalności inkubacyjnej.

Rozkład projektów

- ✓ *według rodzajów beneficjentów*

W ramach IV osi priorytetowej 14 projektów o wartości dofinansowania 559 mln EUR realizują przedsiębiorcy, co stanowi ponad 56% projektów, ale tylko 5,55% ich wartości dofinansowania. Najwięcej projektów wśród przedsiębiorstw realizują duże przedsiębiorstwa. Średnia wartość projektu realizowanego przez średnie przedsiębiorstwo wynosi 1,7 mln EUR i jest mniejsza niż średnia dla projektu realizowanego w ramach IV osi, która wynosi ok. 12,38 mln EUR.

- ✓ *w podziale na sektory gospodarki*

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie branżowe beneficjentów IV osi w oparciu o klasyfikację PKD 2007, przedsiębiorstwa z sektora przetwórstwa przemysłowego realizują 28% wszystkich projektów o wartości dofinansowania stanowiącej niecałe 3%. Natomiast przedsiębiorstwa usługowe realizują 44% projektów o wartości dofinansowania stanowiącej 8,26% całości dofinansowania.

W grupie przedsiębiorstw przemysłowych przeważają podmioty prowadzące działalność w zakresie przemysłu średniowysokiej technologii (realizujące 16% projektów o wartości stanowiącej 2,08% dofinansowania). W szczególności są to przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych.

Wśród przedsiębiorstw usługowych największą grupę stanowią podmioty prowadzące działalność w zakresie usług wysokiej technologii (24% realizowanych projektów i 6,68% ich wartości dofinansowania), w szczególności w działalności związanej z badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi.

- ✓ *w przestrzeni*

Na koniec okresu sprawozdawczego w regionach słabiej rozwiniętych realizowane były projekty na kwotę stanowiącą 10,23% przyznanego dofinansowania, a w województwie mazowieckim – o wartości

dofinansowania stanowiącej 1,69% dofinansowania przyznanego w IV osi priorytetowej. Pozostałe projekty, ale o wartości dofinansowania 88% dla IV osi są realizowane na terenie całego kraju.

W regionach słabiej rozwiniętych najwięcej projektów zostało zakontraktowanych w województwach małopolskim i śląskim. W województwach kujawsko-pomorskim, lubelskim, opolskim, warmińsko-mazurskim oraz zachodniopomorskim nie zostały zawarte żadne umowy o dofinansowanie.

Średnia wartość projektu w ramach IV osi priorytetowej wynosi ok. 12,38 mln EUR, w regionach słabiej rozwiniętych wynosi ok. 1 mln EUR, a w województwie mazowieckim – 0,8 mln EUR. Natomiast średnia wartość projektu ogólnopolskiego wynosi 54,5 mln EUR.

Analiza ryzyka w odniesieniu do wskaźników opisanych w Ramach Wykonania

W IV osi priorytetowej – w odróżnieniu od pozostałych osi priorytetowych, zarówno wskaźnik produktu jak i KEW nie wiążą się bezpośrednio z liczbą podmiotów otrzymujących wsparcie. Szczegółowa analiza wniosków zatwierdzonych do dofinansowania wskazuje jednak, że ryzyko nieosiągnięcia wartości pośrednich obu wskaźników jest znikome.

Całkowite koszty kwalifikowane projektów, dla których zawarto umowy zarówno dla projektów z regionów słabiej rozwiniętych, jak i lepiej rozwiniętych nieznacznie przekraczają wartości celu pośredniego wskaźnika finansowego (przy czym w krótkim czasie oczekiwane jest zawarcie kolejnych umów o znacznej wartości kosztów kwalifikowanych). Biorąc pod uwagę, że w IV osi priorytetowej realizowane są liczne projekty o długim horyzoncie czasowym, ryzyko dla wskaźnika finansowego wymaga dalszego szczegółowego monitorowania.

V oś priorytetowa

W 2016 r. w ramach komponentu Pomocy technicznej PO IR projekty złożyły uprawnione instytucje: Instytucja Zarządzająca PO IR, Departament Innowacji w Ministerstwie Rozwoju, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Bank Gospodarstwa Krajowego, Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej, Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy.

Kategorie wydatków w projektach Pomocy technicznej realizowanych w 2016 r (wartość kontraktacji) oraz wartość przeznaczonych na nie środków przedstawiają się następująco:

1. Wsparcie beneficjentów programu – 318 tys. EUR (1 403 tys. PLN), m.in. organizacja szkoleń dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów PO IR.
2. Wsparcie eksperckie i prawne – 2,73 mln EUR (12,2 mln PLN), analizy, ekspertyzy/doradztwo, wynagrodzenie ekspertów za wyjątkiem procesu oceny wniosków.
3. Ewaluacja – 412 tys. EUR (1,8 mln PLN).
4. Kontrola – 125 tys. EUR (552 tys. PLN).
5. Wsparcie procesu realizacji – 9,3 mln EUR (41,2 mln PLN). W ramach tej kategorii była finansowana w szczególności kompleksowa organizacja procesu przeprowadzenia oceny projektów.
6. Informacja i promocja - 1,7 mln EUR (7,5 PLN).
7. Podnoszenie kwalifikacji pracowników - 471 tys. EUR (2,1 mln PLN).
8. Koszty organizacyjne administracyjne i techniczne - 2,7 mln EUR (11,7 PLN) – w ramach tej kategorii sfinansowano przede wszystkim koszty najmu powierzchni biurowej, wyposażenia, artykułów pocztowych.

9. Inne - 8,1 mln EUR (35,5 PLN). W tej kategorii były finansowane w szczególności wydatki związane z realizacją procesów zamykania PO IG, kontroli projektów PO IG, wsparcie funkcjonowania Międzyresortowego Zespołu przy Radzie ds. Innowacyjności, Rady ds. Innowacyjności oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Innowacyjności.

Ponadto pod koniec 2016 rozpoczęto działania przygotowawcze do przeprowadzenia konkursu na działania zwiększające zdolność beneficjentów do efektywnego aplikowania o środki PO IR w tym m.in.: zdiagnozowanie we współpracy w instytucjami wdrażającymi PO IR problemów niskiej skuteczności w przypadkach aplikowania o środki w działaniach, w których występują prace B+R, powierzenie do realizacji zbadania wśród przedsiębiorców zapotrzebowania na usługi doradcze w zakresie identyfikowania i formułowania założeń projektów B+R.

Rozkład projektów

Nie dotyczy komponentu PT PO IR.

Opis znaczących problemów oraz działań podjętych w celu ich rozwiązania

Nie zidentyfikowano w ramach V osi.

11.2 Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji

Biorąc pod uwagę specyfikę i zakres Programu działania prowadzone w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami dotyczą rozwiązań systemowych na poziomie całego Programu.

W PO IR wdrażanie zasady w zakresie równości szans i niedyskryminacji ma odzwierciedlenie w szczególności w kryteriach wyboru projektów. W ramach wszystkich działań Programu utworzono kryterium formalne w ramach procedury wyboru projektów, którego spełnienie jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy projekt jest zgodny z politykami horyzontalnymi. Przedmiotowe kryteria były omawiane i akceptowane w 2016 r. przez Komitet Monitorujący PO IR.

Jednocześnie, w ramach posiedzenia *Grupy roboczej ds. wdrażania PO IR* działającej przy KM PO IR, odbyła się dyskusja dotycząca realizacji zasady dostępności w ramach Programu. Celem dyskusji było wypracowanie stanowiska odnośnie do wdrażania ww. zasady w PO IR pod kątem uchwalania przez KM PO IR kryteriów wyboru projektów. W posiedzeniu *Grupy* uczestniczyli m.in. przedstawiciele Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnika Rządu do spraw Równego Traktowania w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Rozwoju koordynującego kwestię realizacji przedmiotowej zasady w Ministerstwie. Przedmiotem obrad były m.in. kryteria wyboru projektów, wdrażanie zasady w ramach poszczególnych osi priorytetowych/działań Programu, a także wymiana poglądów i wskazówek odnoszących się do realizacji tych kwestii w PO IR.

Ponadto, przedstawiciele IZ PO IR biorą czynny udział w pracach *Wewnątrzresortowej grupy roboczej ds. dostępności dla osób z niepełnosprawnościami*, w ramach której w 2016 r. rozpoczęto m.in. prace nad wypracowaniem standardów dostępności w ramach funduszy europejskich 2014-2020 oraz w posiedzeniach *Grupy roboczej ds. równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami dla funduszy unijnych 2014-2020*.

Dodatkowo, w celu jak najbardziej efektywnego wdrażania zasady oraz rozpowszechniania wiedzy w tym zakresie, w 2016 r., IZ PO IR zorganizowała cykl szkoleń z zakresu zasady równości szans

i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w kontekście wdrażania PO IR. Szkolenia skierowane były do Członków KM PO IR oraz do przedstawicieli instytucji systemu wdrażania PO IR.

W 2017 r. IZ PO IR również planuje zrealizowanie szkoleń w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Planuje się, że tematyka szkoleń będzie dotyczyła zasady równości szans i niedyskryminacji w procesie oceny projektów. Uczestnikami szkolenia będą przedstawiciele instytucji systemu wdrażania PO IR oraz eksperci zewnętrzni oceniający wnioski o dofinansowanie w ramach PO IR.

Ponadto, IZ PO IR na bieżąco informuje oraz rozpowszechnia materiały związane z realizacją zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach projektów realizowanych w PO IR zidentyfikowano 696 projektów (72,2% w ramach wszystkich realizowanych projektów), neutralnych pod względem zastosowania zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

11.3 Zrównoważony rozwój

Zasada zrównoważonego rozwoju została określona w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013.

W ramach PO IR nie uzyskują dofinansowania projekty, które będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Na etapie wyboru projektów do dofinansowania dokonywana jest ocena, czy dany projekt jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju. W zależności od rodzaju przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu przyjęte zostały obligatoryjne kryteria formalne, które wnioskodawca musi spełnić, aby uzyskać dofinansowanie, albo ustalone zostały kryteria merytoryczne, za spełnienie których przyznawane są punkty na etapie oceny projektów.

Na przykład w ramach poddziałania 3.2.1 uznano, że pozytywny wpływ na realizację zasady zrównoważonego rozwoju mają projekty, w ramach których realizowana jest przynajmniej jedna z zasad 4R (*reduce, reuse, recycle, repair*) gdzie:

- ✓ *reduce* dotyczy redukcji ilości opakowań i odpadów,
- ✓ *reuse* oznacza możliwość użycia w produkcji surowców przetworzonych oraz możliwości wielokrotnego użycia produktów,
- ✓ *recycle* oznacza możliwość przetwarzania opakowań i odpadów, których nie daje się użyć ponownie,
- ✓ *repair* oznacza możliwość wydłużenia cyklu życia produktu poprzez jego opłacalną naprawę.

W ramach projektu może być również wykazany pozytywny wpływ na inne aspekty środowiskowe w ramach projektu (nie objęte zasadą 4R), ale warunkiem jest wykazanie poprawy o co najmniej 10% w stosunku do wartości bazowych, odpowiednich, szczegółowo dobranych i uzasadnionych, wskaźników środowiskowych.

Warunkiem przyznania punktów jest odzwierciedlenie poszczególnych aspektów środowiskowych projektu we wskaźnikach i szczegółowe uzasadnienie każdego wskaźnika. Beneficjent może sam określić wskaźniki potwierdzające pozytywny wpływ na środowisko lub wybrać je ze Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (WLWK). Następnie w części sprawozdawczej wniosku o płatność beneficjenci przekazują informacje na temat wykonania ww. wskaźników.

Ponadto, na etapie kontroli na miejscu realizacji projektu weryfikowana jest poprawność wykonania projektu pod kątem zgodności z dokumentacją środowiskową.

W ramach wszystkich umów zawartych do końca okresu sprawozdawczego jedynie w przypadku ok. 5% wymagane było uzyskanie dokumentacji środowiskowej. Wynika to ze specyfiki projektów realizowanych w ramach Programu. Najwięcej projektów wymagających decyzji środowiskowych

realizowanych było w ramach III osi priorytetowej. W związku z małą liczbą takich projektów, w okresie sprawozdawczym, uproszczono m.in. formularz, w którym wszyscy beneficjenci opisywali swój projekt w kontekście oddziaływania na środowisko.

W okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano znaczących problemów w zakresie realizacji zasady zrównoważonego rozwoju na etapie wdrażania Programu.

W kolejnym okresie sprawozdawczym planowane jest przeprowadzenie badania ewaluacyjnego dotyczącego wdrażania zasady zrównoważonego rozwoju w ramach PO IR.

11.4 Sprawozdawczość w zakresie wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu

W ramach PO IR zadeklarowane zostały indykatywne wydatki na cele klimatyczne, które w podziale na osie priorytetowe wynoszą odpowiednio: I oś – 192 496 559 EUR, III oś - 176 393 922 EUR, IV oś - 61 148 681 EUR.

W związku z tym, iż wysokość wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmian klimatu wykazywana jest z wykorzystaniem metodyki opartej na kategoriach interwencji, w ramach PO IR przyjęto, iż taką kategorią będzie *065 Infrastruktura na potrzeby badań i rozwoju, transfer technologii i współpraca w przedsiębiorstwach koncentrujących się na gospodarce niskoemisyjnej i odporności na zmiany klimatu*. W PO IR zakłada się, że 100% wydatków przypisanych do kategorii 065 oznacza 100% wydatków na cele związane z klimatem.

Beneficjenci na etapie aplikowania zaznaczają, czy dany projekt koncentruje się na gospodarce niskoemisyjnej i odporności na zmiany klimatu.

Na podstawie danych uzyskanych z systemu CST na koniec okresu sprawozdawczego wydatki na cele klimatyczne wykazywane były jedynie w ramach I osi priorytetowej. W tabeli 7 wykazano szczegółowe informacje na temat podziału projektów w zależności od kategorii interwencji. Zgodnie z danymi z tej tabeli, publiczne koszty kwalifikowalne operacji wybranych do udzielenia wsparcia dla projektów, w ramach których została wykazana kategoria 065 wynoszą w ramach I osi priorytetowej 21 340 826,63 EUR, z czego 15 873 197,08 EUR dotyczy projektów realizowanych w obszarach słabiej rozwiniętych, a 5 467 629,55 EUR dotyczy województwa mazowieckiego. W związku z powyższym, na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego wydatki na cele klimatyczne stanowią ok. 11% wartości zadeklarowanych w Programie w ramach I osi priorytetowej.

W kolejnym okresie sprawozdawczym przewidywane są wydatki na cele dotyczące zmian klimatu również w ramach III osi priorytetowej. Nie wyklucza się również zaplanowania dedykowanych konkursów, w przypadku gdyby planowane wydatki na cele klimatyczne znacząco odbiegały od tych zadeklarowanych w Programie.

11.5 Rola partnerów we wdrażaniu programu

W 2016 r. realizacja PO IR odbywała się zgodnie z zasadą partnerstwa zawartą w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz *Wytocznymi w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020*.

Partnerzy społeczni, gospodarczy oraz przedstawiciele organizacji spoza administracji uczestniczą we wdrażaniu PO IR w ramach prac Komitetu Monitorującego Program oraz Grupy roboczej ds. wdrażania PO IR, których są członkami. W 2016 r. KM dyskutował, a następnie przyjmował w trybie uchwały: kryteria wyboru projektów i ich wagi, Plan ewaluacji oraz jego zmiany, a także Sprawozdanie roczne z realizacji PO IR za lata 2014-2015. Komitetowi przedstawiono Strategię komunikacji PO IR, a ponadto na każdym posiedzeniu prezentowano bieżący stan wdrażania Programu. W roku 2016 posiedzenia KM odbyły się: 21.03, 10.05, 20.09 i 15.12.2016 r.

Oprócz powyższego, w dniach 10 – 11.05.2016 r. dla członków KM zorganizowano wizytę studyjną w Łodzi projektów zrealizowanych przez beneficjentów w ramach Programu Operacyjnego

Innowacyjna Gospodarka. Celem wizyty było przedstawienie efektów projektów zrealizowanych w ramach POIG, a także zapoznanie z problemami pojawiającymi się w czasie ich wdrażania. Uczestnicy mieli również możliwość bezpośredniej rozmowy z beneficjentami.

W okresie sprawozdawczym prace KM wspierała Grupa robocza poprzez realizację zadań zleconych przez KM oraz analizę kwestii związanych z wdrażaniem PO IR. W 2016 r. Grupa skupiała swoje prace w głównej mierze nad wypracowaniem brzmienia kryteriów wyboru projektów. Ponadto, 14.04.2016 r. zorganizowano spotkanie o charakterze tzw. rewizyjnym. Ważnym elementem posiedzenia były prezentacje zagadnień związanych z wdrażaniem PO IR oraz propozycje usprawnień zgłoszone przez członków KM. Przedstawiciel Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego dokonał prezentacji postulatów środowiska nauki, Stowarzyszenie Ośrodków Organizatorów Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce zaprezentowało swoje uwagi do systemu akredytacji ośrodków innowacji prowadzonego przez Ministerstwo Rozwoju oraz do sposobu realizacji poddziałania 2.3.1 PO IR. Przedstawiciele Pracodawców RP dokonali prezentacji uwag do kryteriów wyboru projektów w ramach I, II oraz III osi priorytetowej zgłoszonych przez tę instytucję. Zaprezentowano również wnioski i rekomendacje z *Ewaluacji systemu wyboru projektów*, w ramach której ewaluatorzy ocenili działanie systemu wyboru projektów, jak i same kryteria. Posiedzenia Grupy odbyły się: 12.02, 14.04, 23.08 i 10.11.2016 r.

20.09.2016 r. został zmieniony Regulamin KM w zakresie umożliwienia partnerom spoza administracji otrzymania refundacji kosztów szkoleń, uznanych za niezbędne do właściwego wykonywania funkcji członka Komitetu, a także kosztów związanych z realizacją ekspertyz na ich potrzeby w związku z uczestnictwem w pracach Komitetu.

Na stronie internetowej PO IR www.poir.gov.pl zapewniony został dostęp do materiałów i informacji dotyczących działalności KM oraz Grupy roboczej, w tym: protokoły z posiedzeń, uchwały, kryteria wyboru projektów, a także raporty ewaluacyjne i sprawozdania z realizacji Programu.

W 2016 r. IZ PO IR przeprowadziła dwa szkolenia dedykowane dla członków KM: szkolenie ogólne nt. zakresu wsparcia realizowanego w ramach PO IR oraz zorganizowane we współpracy z *Fundacją Aktywizacja* szkolenie z zakresu zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w kontekście wdrażania PO IR.

12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA W SPRAWOZDANIU ZA 2016 ROK

12.1 Postępy we wdrażaniu planu ewaluacji oraz działań następnych podjętych w związku z ustaleniami dokonanymi w ramach ewaluacji

Plan Ewaluacji PO IR został przyjęty przez Komitet Monitorujący PO IR uchwałą nr 30 z dnia 11 lutego 2016 r.

W IV kwartale 2016 r. dokonano modyfikacji i aktualizacji Planu Ewaluacji PO IR. Konieczność aktualizacji Planu Ewaluacji wynikała m.in.

- ✓ ze zmian w strukturze wdrażania PO IR, spowodowanych zmianami organizacji administracji publicznej w Polsce;
- ✓ konieczności dostosowania prowadzonych działań ewaluacyjnych do bieżących potrzeb informacyjnych instytucji systemu wdrażania;
- ✓ dostosowania harmonogramu realizacji procesu ewaluacji do aktualnego tempa wdrażania PO IR oraz diagnozowanych problemów;

Aktualizacja Planu Ewaluacji PO IR została przyjęta przez Komitet Monitorujący PO IR uchwałą nr 63 z dnia 15 grudnia 2016 r.

W ramach Planu Ewaluacji PO IR, obowiązującego w 2016 r., Instytucja Zarządzająca zrealizowała następujące badania ewaluacyjne:

- ✓ „Ocena efektów wsparcia ośrodków innowacyjności w ramach działania 5.3 Wsparcie ośrodków innowacyjności PO IG oraz ich potencjału w świadczeniu usług proinnowacyjnych”;
- ✓ „Ocena efektów realizacji 7. osi priorytetowej PO IG 2007-2013”.

Ponadto zrealizowane zostały 3 etapy badania ewaluacyjnego pt: „Ewaluacja funkcjonowania systemu wyboru projektów PO IR – etap II.”

Ponieważ ww. badania ewaluacyjne zakończyły się w grudniu 2016 r. lub jeszcze trwały, proces konsultowania i wdrażania rekomendacji z tych badań rozpoczął się na początku 2017 r. W ramach badania zalecenia/rekomendacje z raportów częściowych były na bieżąco wykorzystywane przez Instytucję Zarządzającą PO IR oraz Instytucje Pośredniczące PO IR, co przyczyniło się do usprawnienia systemu wyboru projektów w ramach PO IR. Natomiast **Raport końcowy** z badania został przyjęty w I kwartale 2017 r., a wnioski i rekomendacje z badania zostały formalnie wprowadzone do bazy informatycznej - System Wdrażania Rekomendacji (SWR). Formalna weryfikacja wdrażania tych wniosków i rekomendacji nastąpi w I kwartale 2018 r.

Dodatkowo dwa badania zaplanowane na 2016 r.: „Ocena efektów realizacji działania 8.1 i 8.2 PO IG 2017-2013” oraz „Ocena efektów realizacji działania 8.3 i 8.4 PO IG 2017-2013”, zostały włączone w zakres całościowej ewaluacji wpływu funduszy unijnych w perspektywie 2007-2013 na rozwój społeczeństwa informacyjnego w Polsce, realizowanej przez Krajową Jednostkę Ewaluacji.

Ponadto w ramach aktualizacji Planu ewaluacji PO IR badanie „Ewaluacja wpływu Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na podstawowe wskaźniki innowacyjności i działalności B+R w gospodarce” zostało przeniesione do realizacji na 2017 r. Decyzja o przeniesieniu realizacji ww. badania na późniejszy termin związana była z koniecznością zapewnienia na potrzeby realizacji badania kompletnych danych statystyki publicznej za rok 2015, tj. ostatni rok realizacji PO IG.

Instytucja Pośrednicząca – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, zgodnie z obowiązującym w 2016 r. Planem Ewaluacji PO IR, rozpoczęła przygotowanie do realizacji badania pn. „Ewaluacja wpływu pomocy publicznej udzielanej przez NCBR”. Wykonawca badania został wybrany na początku 2017 r. Wykonawcą badania będzie dla I modułu konsorcjum: Fundacja Idea Rozwoju, IMAPP sp. z o.o., Uniwersytet Jagielloński oraz Policy & Action Group Uniconsult sp. z o.o., a dla II modułu: konsorcjum Taylor Economics sp. z o.o. & ECORYS Polska sp. z o.o.

Badanie „Ocena komplementarności wsparcia oferowanego w ramach Działania 4.4 i Poddziałania 4.1.2 oraz skuteczności realizacji projektów pozakonkursowych Działania 4.3 i 4.4 PO IR” zostało przeniesione do realizacji w 2017 r., stosownie do tempa wdrażania interwencji w ramach ww. działań.

Zrezygnowano z realizacji badania pt.: „Ocena stopnia przygotowania beneficjentów działania 4.2 PO IR do realizacji projektów, absorpcji środków z Unii Europejskiej oraz identyfikacji obszarów ryzyka”, ponieważ Instytucja Wdrażająca – Ośrodek Przetwarzania Informacji, na potrzeby którego badanie miało być realizowane, nie podtrzymał wcześniejszych potrzeb informacyjnych związanych z tematyką badania.

Instytucja Pośrednicząca – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, zgodnie z Planem Ewaluacji PO IR, rozpoczęła prace w ramach projektu „BAROMETR INNOWACYJNOŚCI - ewaluacja on-going wybranych działań Programu pomocowego PARP w ramach PO IR”.

18 sierpnia 2016 r. PARP podpisała umowę z wykonawcą (konsorcjum: Fundacja Idea Rozwoju, IMAPP sp. z o.o., Uniwersytet Jagielloński oraz Policy & Action Group Uniconsult sp. z o.o.) na

realizację I etapu projektu w latach 2016-2017 pt.: „Opracowanie koncepcji systemu ewaluacji on-going PO IR (wraz ze wskaźnikami i narzędziami badawczymi)”. Etap I projektu stanowią działania przygotowawcze związane z uruchomieniem wieloletnich ewaluacji on-going, obejmujących wybrane instrumenty PO IR, realizowane przez PARP.

„Barometr Innowacyjności” to wieloaspektowe, cykliczne badanie ewaluacyjne, zaplanowane do realizacji w latach 2018-2022 w oparciu o wskaźniki i narzędzia badawcze, zaprojektowane z uwzględnieniem logiki interwencji wybranych działań Programu. Celami projektu są:

- ✓ pomiar wskaźników umożliwiających bieżącą ocenę rezultatów wsparcia udzielonego przedsiębiorstwom (np. wskaźniki związane z podnoszeniem innowacyjności, rozwojem działalności B+R, poprawą kondycji ekonomicznej i konkurencyjności firm beneficjentów/ostatecznych odbiorców wsparcia);
- ✓ identyfikacja najbardziej efektywnych mechanizmów wsparcia proinnowacyjnego przedsiębiorstw;
- ✓ pozyskiwanie opinii i ocen przedsiębiorców o systemie wdrażania Programu (w fazie aplikowania oraz na etapie realizacji i rozliczania projektów), pozwalających na bieżąco formułować wnioski i podejmować czynności niezbędne w procesie wdrażania działań PO IR.

W wyniku I etapu projektu „Barometr Innowacyjności” w 2017 r. zaprojektowany zostanie system serii ewaluacji on-going, dedykowanych wybranym instrumentom II i III osi priorytetowej PO IR ujętym w Programie pomocowym PARP.

12.2 Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji

W okresie sprawozdawczym Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Inteligentny Rozwój oraz Instytucja Koordynująca Umowę Partnerstwa wraz z podległymi instytucjami systemu wdrażania prowadziły działania informacyjne i promocyjne zgodnie ze *Strategią komunikacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój* oraz *Rocznym planem działań informacyjnych i promocyjnych na 2016 rok*.

Głównymi grupami docelowymi działań informacyjnych i promocyjnych byli: potencjalni i faktyczni beneficjenci oraz odbiorcy rezultatów. Zdecydowana większość działań miała charakter pronaborowy.

Przeprowadzone przez IK UP „Badanie rozpoznawalności i wiedzy o Funduszach Europejskich. Edycja 2016 r.”, wskazało, że przedsiębiorcy są jedną z najlepiej poinformowanych grup nt. FE, ale aż 45% uznaje, że otrzymanie dotacji jest trudne, relatywnie często wskazują również, że język komunikacji o FE jest trudny. To oni jednak są jedną z bardziej doświadczonych grup w aplikowaniu o środki europejskie (37% deklaruje, że ma takie doświadczenia za sobą). Aż 80% z nich dostrzega wpływ FE na najbliższe otoczenie oraz własne życie (76%). Przedsiębiorcy są najczęściej wymieniani przez respondentów jako beneficjenci FE (45% wskazań).

Zgodnie z *Rocznym planem działań informacyjnych i promocyjnych* najważniejszym zadaniem do realizacji w 2016 r. było informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwościach uzyskania dofinansowania, formach wsparcia i sposobach realizacji projektów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Głównymi kanałami komunikacji z grupami docelowymi były: prasa, telewizja, Internet i radio.

Podstawowymi działaniami informacyjno-promocyjnymi w roku 2016 realizowanymi przez IK UP oraz IZ PO IR były:

1) Prowadzenie strony internetowej www.poir.gov.pl (5 131 628 odwiedzin w 2016 r.) oraz jej aktualizacja zgodnie z Aneksiem XII, art. 2.1.2 lit. d), e), f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego

i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Za pośrednictwem strony internetowej IZ wspiera beneficjentów w prowadzeniu działań promocyjnych: <https://www.poir.gov.pl/strony/o-programie/promocja/> (dostępne logotypy, Księga Identyfikacji Wizualnej, Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności na lata 2014-2020).

2) Współpraca z IK UP w zakresie konkursu dotacji dla mediów. W okresie maj-grudzień 2016 r. tematyka PO IR pojawiła się w 176 materiałach informacyjnych, w tym: w 88 artykułach prasowych (oraz w internetowych wydaniach tych tytułów), 55 artykułach na portalach internetowych, 9 audycjach telewizyjnych (oraz na portalu internetowym TV), 24 audycjach radiowych. Ponadto w mediach lokalnych opublikowano ponad 90 materiałów dotyczących PO IR.

3) W okresie listopad – grudzień 2016 r. wyprodukowano i wyemitowano w Polskim Radiu 8 audycji dotyczących aktualnych konkursów PO IR.

4) Promocja źródeł informacji o PO IR była elementem III i IV odsłony Kampanii *Zapytaj o Fundusze Europejskie*. Kampania była emitowana w radiu, Internecie i TV .

5) Współpraca merytoryczna przy produkcji filmów animowanych poświęconych tematyce PO IR. Filmy zamieszczono m.in. na kanale Funduszy Europejskich (FE) na Youtube.

6) Udział w ramach akcji promocyjnej Dni Otwarte Funduszy Europejskich (w akcji wzięło udział 225 000 uczestników, zaprezentowano 30 projektów z PO IG)

7) W II połowie lutego 2016 r. zorganizowano dwudniowe spotkanie warsztatowe z udziałem przedstawicieli IZ, IP oraz IW w celu opracowania prezentacji informującej o możliwościach skorzystania ze środków PO IR. Opracowana prezentacja została wygłoszona wspólnie przez przedstawicieli instytucji systemu wdrażania podczas spotkania dla potencjalnych beneficjentów w marcu 2016 r.. W wydarzeniu uczestniczyło 95 osób. Na bazie doświadczeń z tego spotkania zorganizowano cykl spotkań regionalnych pn. „Innowacyjna firma. Wsparcie dla przedsiębiorców z Funduszy Europejskich”. Odbłyły się one kolejno w Olsztynie, Rzeszowie oraz Poznaniu i uczestniczyło w nich łącznie 248 osób, a transmisje internetowe ze spotkań obejrzało 511 internautów. Działanie jest kontynuowane w 2017 r.

8) Współpraca merytoryczna przy organizacji konferencji pt. „Fundusze Europejskie. Nowoczesna gospodarka siłą rozwoju” – poświęcona efektom, planom i wyzwaniom związanym z wdrażaniem projektów współfinansowanych w Polsce z FE na lata 2014-2020. Konferencja odbyła się 5 grudnia na Stadionie Narodowym. Tematyce PO IR W ramach bloku „Innowacyjna przedsiębiorczość” poświęcono 2 panele: "Inwestycje w innowacje" oraz "Młodzi przedsiębiorcy kreatorami innowacji" a także zaprezentowano ofertę Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. W wydarzeniu wzięło udział 600 osób.

Ponadto:

1) Instytucje systemu wdrażania PO IR przeprowadziły warsztaty i szkolenia dot. m.in. zasad aplikowania o środki, kwestii finansowych, sprawozdawczości, kwalifikowalności, zmian w PZP, czy rozliczania projektów w SL. W 2016 r. przeszkolono łącznie 2 910 potencjalnych beneficjentów oraz 320 beneficjentów.

2) Instytucje systemu wdrażania PO IR prowadziły strony, podstrony internetowe oraz media społecznościowe (facebook, twitter, youtube) poświęcone PO IR, współpracowały z mediami w zakresie informowania o naborach i dostępnych źródłach wsparcia.

3) Instytucje systemu wdrażania FE organizowały/brały udział w wydarzeniach, spotkaniach, konferencjach powiązanych z tematyką programu PO IR.

Jednocześnie doświadczenia w realizacji Programu oraz działań informacyjnych i promocyjnych wskazały kierunki działań na lata kolejne:

- a) uproszczenie dokumentacji konkursowej (jest napisana zbyt trudnym, zawiłym językiem, a wnioskodawcy otrzymują z dużym opóźnieniem odpowiedzi na ich pytania dot. procesu aplikowania),
- b) wskazanie, że Program Operacyjny Inteligentny Rozwój wspiera przedsiębiorstwa na różnych etapach rozwoju produktu/firmy,
- c) wskazanie, że przedsiębiorcom opłaca się inwestować w badania i rozwój (na przestrzeni lat widać, że udział przychodów generowanych na wynikach B+R w przychodach całkowitych firm jest coraz większy. W 2014 r. wyniósł średnio 16,62%. Oznacza to, że wzrósł z 9,74% w 2008 r. aż o niemal 7 p.p. do roku 2014),
- d) definiowanie w komunikacji pojęcia B+R oraz uświadomienie przedsiębiorcom, że ich działania są pracami badawczo-rozwojowymi (tj. że są nimi nie tylko rewolucyjne wynalazki, ale także rutynowe działania firm, które ulepszają swoje produkty/technologie w ramach działań racjonalizatorskich).

Uświadamianie przedsiębiorstw – głównie z sektora mikro, małych i średnich – w tym zakresie będzie musiało być kontynuowane w kolejnych latach w ramach różnych działań informacyjnych i promocyjnych. Jest ono kluczowe dla pozyskiwania nowych wnioskodawców, którzy nie aplikowali dotąd o środki z powodu niewystarczającej wiedzy nt. możliwości pozyskania wsparcia.

Łączny koszt wszystkich zrealizowanych w 2016 r. działań informacyjnych i promocyjnych instytucji systemu wdrażania PO IR wyniósł: 767 tys. EUR (3,24 mln PLN), co stanowi 4,5 % alokacji na działania informacyjno-promocyjne dla PO IR w okresie programowania 2014-2020.

13. INFORMACJE DODATKOWE

Wkład w strategię makroregionalną i strategię morską

PO IR (poza komponentem Pomocy technicznej) wpisuje się w cel trzeciej Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB) tj. *Zwiększenie dobrobytu*.

W 2016 r. przyporządkowano odpowiednim działaniom w ramach celu trzeciego SUE RMB – kategorii interwencji ramach PO IR w następujący sposób:

- ✓ dla obszaru priorytetowego 3.2 *Strategia „EUROPA 2020”* przyporządkowano kategorie interwencji występujące w PO IR:
 - 002 Procesy badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach,
 - 056 Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w MŚP, związane bezpośrednio z działaniami badawczymi i innowacyjnymi,
 - 057 Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w dużych przedsiębiorstwach, związane bezpośrednio z działaniami badawczymi i innowacyjnymi,
 - 058 Infrastruktura na rzecz badań naukowych i innowacji (publiczna),
 - 060 Działania badawcze i innowacyjne w publicznych ośrodkach badawczych i ośrodkach kompetencji, w tym tworzenie sieci,

- 061 Działania badawcze i innowacyjne w prywatnych ośrodkach badawczych, w tym tworzenie sieci,
- 064 Procesy badawcze i innowacyjne w MŚP (w tym systemy bonów, innowacje procesowe, projektowe, innowacje w obszarze usług i innowacje społeczne),
- ✓ dla obszaru priorytetowego 3.3 *Konkurencyjność na rynku globalnym* przyporządkowano kategorii interwencji występujące w PO IR:
 - 062 Transfer technologii i współpraca między uczelniami a przedsiębiorstwami, z korzyścią głównie dla MŚP,
 - 063 Wsparcie dla klastrów i sieci przedsiębiorstw, z korzyścią głównie dla MŚP,
 - 067 Rozwój działalności MŚP, wsparcie przedsiębiorczości i tworzenia przedsiębiorstw (w tym wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out),
- ✓ dla obszaru priorytetowego 3.4 *Zmiana klimatu* przyporządkowano kategorii interwencji występujące w PO IR:
 - 065 Infrastruktura na potrzeby badań i rozwoju, transfer technologii i współpraca w przedsiębiorstwach koncentrujących się na gospodarce niskoemisyjnej i odporności na zmiany klimatu.

Szczegółowe informacje nt. zaangażowanych środków w umowach o dofinansowanie oraz poniesionych wydatkach w ramach poszczególnych kategorii interwencji prezentuje tabela nr 7 - Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności.

Informacja nt. zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego

W okresie sprawozdawczym nie realizowano konkursów dedykowanych poszczególnym regionom Polski (np. województwa Polski Wschodniej).

Jednocześnie zgodnie z postanowieniami Programu, w kryteriach wyboru projektu dla działań IV osi POIR uwzględnione zostały rozwiązania preferujące realizację projektu na obszarze kilku województw.

Ponadto w związku z tym, że Program jest realizowany na obszarze całego kraju oraz z uwagi na fakt zaklasyfikowania województwa mazowieckiego do kategorii regionów lepiej rozwiniętych, w budżecie POIR wyróżnia się alokację dla regionów słabiej i lepiej rozwiniętych, co jest przykładem terytorialnego ukierunkowania wsparcia.

Kwestie zintegrowanych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz zintegrowanych inwestycji terytorialnych - nie dotyczą PO IR.

14. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA

Instytucja Zarządzająca na bieżąco monitoruje stan realizacji ram wykonania dla poszczególnych osi priorytetowych PO IR, uwzględniając następujące czynniki:

- ✓ wartości wskaźników osiągnięte w projektach zakończonych,
- ✓ wartości wskaźników określone w umowach o dofinansowanie oraz wnioskach o dofinansowanie zatwierdzonych do wsparcia,

- ✓ oczekiwany czas realizacji projektów (daty zakończenia projektów wskazane we wnioskach o dofinansowanie),
- ✓ możliwe opóźnienia w realizacji projektów oraz potencjalne oszczędności (w tym dane historyczne na temat opóźnień w realizacji projektów i generowanych oszczędności w poprzedniej perspektywie finansowej).

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki, Instytucja Zarządzająca identyfikuje znaczne ryzyko nieosiągnięcia wartości pośrednich dla ram wykonania w ramach I osi priorytetowej w kategorii regionów słabiej rozwiniętych oraz znikome ryzyko nieosiągnięcia wartości pośrednich dla ram wykonania w ramach pozostałych osi priorytetowych i kategorii regionów.

Szczegółowa analiza została opisana dla osi priorytetowej I-IV w podrozdziale 11.1 *Sprawozdania - Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe*.

Informacja nt. rozkładu projektów w ramach całego Programu⁸

- ✓ *wg rodzajów beneficjentów*

Główną grupę beneficjentów PO IR stanowią przedsiębiorcy, którzy realizują 928 projektów, co stanowi 96,26% wszystkich projektów w ramach Programu. Małe i średnie przedsiębiorstwa realizują 86,62% projektów, w tym: mikroprzedsiębiorstwa – 22,30%, małe przedsiębiorstwa – 29,98%, zaś średnie przedsiębiorstwa – 34,34%. Duże przedsiębiorstwa realizują 9,65% projektów.

Przedsiębiorcy realizują projekty o łącznej wartości dofinansowania 1 042 148 968,73 EUR, co stanowi 49,53% przyznanego dofinansowania w ramach Programu. Projekty o największej wartości dofinansowania realizowane są przez średnie przedsiębiorstwa – 16,01% przyznanego dofinansowania. Przedsiębiorstwa mikro uzyskały blisko 8,07% dofinansowania, przedsiębiorstwa małe uzyskały 11,10% dofinansowania. Natomiast udział dużych przedsiębiorstw w całości dofinansowania wynosi 14,36%. Wśród przedsiębiorstw - projekty o największej średniej wartości dofinansowania (ok. 3,25 mln EUR) realizują duże przedsiębiorstwa.

Pozostałe 36 projektów o wartości dofinansowania ponad 1 mld EUR realizowanych jest m.in. przez fundacje, państwowe jednostki organizacyjne, organy administracji rządowej, instytuty badawcze oraz uczelnie. Należy jednocześnie zaznaczyć, że w zdecydowanej większości ww. projektów środki unijne finalnie trafiają do przedsiębiorców, jako ostatecznych odbiorców wsparcia.

- ✓ *w podziale na sektory gospodarki:*

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie branżowe beneficjentów PO IR w oparciu o klasyfikację PKD 2007, pod względem liczby realizowanych projektów jak również pod względem wartości dofinansowania dominują przedsiębiorstwa z sektora przetwórstwa przemysłowego (40,66% wszystkich realizowanych projektów, 21,08% całości dofinansowania) oraz przedsiębiorstwa usługowe (35,27% wszystkich realizowanych projektów, 44,28% wartości dofinansowania).

W grupie przedsiębiorstw przemysłowych przeważają dwie grupy beneficjentów: podmioty prowadzące działalność w zakresie przemysłu średniowysokiej oraz średnioniskiej i niskiej technologii (realizujące ok. 17-18% projektów o wartości stanowiącej ok. 9-10% dofinansowania). W szczególności są to przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych oraz z zakresu przemysłu metalurgicznego i metalowego, a także produkujące chemikalia i wyroby chemiczne. Natomiast udział przedsiębiorstw prowadzących działalność

⁸ Docelowo informacja powinna zostać zamieszczona w podrozdziale 2.2 „Analiza postępu finansowego i rzeczowego” *Sprawozdania* (rozdział 2 *Sprawozdania* „Przegląd wdrażania programu operacyjnego”). Niemniej jednak ze względu na limit znaków dostępny w systemie wymiany informacji pomiędzy PL a KE – informacje uwzględniono w rozdziale 13 *Sprawozdania*.

w zakresie przemysłu wysokiej technologii jest znacznie mniejszy (niecałe 5% wszystkich projektów, ok. 2% ich łącznej wartości dofinansowania).

Wśród przedsiębiorstw usługowych największą grupę stanowią podmioty prowadzące działalność w zakresie usług wysokiej technologii (20,23% wszystkich realizowanych projektów i 10,57% ich łącznej wartości dofinansowania), w szczególności w działalności związanej z badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi oraz oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki.

✓ *w przestrzeni*

Na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego w regionach słabiej rozwiniętych realizowanych było 85% wszystkich projektów, na kwotę stanowiącą 40% przyznanego dofinansowania, a w regionie lepiej rozwiniętym – 15% projektów, o wartości dofinansowania stanowiącej niecałe 6% dofinansowania przyznanego w PO IR do końca 2016 r. Niecałe 3% projektów, ale o wartości dofinansowania przekraczającej 54% stanowiły projekty obejmujące zasięgiem cały kraj.

Jeżeli chodzi o regiony słabiej rozwinięte, to największą liczbą i wartością zawartych umów charakteryzują się województwo małopolskie, śląskie i podkarpackie. W województwach lubuskim oraz zachodniopomorskim wartość przyznanego dofinansowania nie przekracza 1%.

Średnia wartość projektu w ramach PO IR wynosi ok. 2,18 mln EUR, w regionach słabiej rozwiniętych wynosi ok. 1 mln EUR, a w regionie lepiej rozwiniętym – 0,85 mln EUR. Średnia wartość projektu ogólnopolskiego stanowi 49,5 mln EUR.

15. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW DO SPRAWOZDANIA

Załącznik I Streszczenie Sprawozdania podawane do wiadomości publicznej

Załącznik II. Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych (matryca)

16. SPIS TABEL ZAŁĄCZONYCH DO SPRAWOZDANIA

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 3A. Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 3B. W odniesieniu do wybranych wspólnych wskaźników produktu dla wsparcia z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” związanego z inwestycjami produkcyjnymi — liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego

Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania

Tabela 6. Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu określone w tabeli 1 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014

Tabela 7. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności

Tabela 8. Wykorzystanie finansowania krzyżowego

Tabela 12. Duże projekty

Tabela 14. Działania podjęte w celu spełnienia mających zastosowanie ogólnych warunków wstępnych

Tabela 15. Działania mające na celu spełnienie mających zastosowanie tematycznych warunków wstępnych